

Uyuhana

¹ Dati inu tuba Nigburang na rani, nigbura nazi nigino me nan Asere, nigbura nigino me Asere mani. ² Me mani datti unu tuba mazi nan Ugomo Asere. ³ Vatt timumum, awuzi ahira ameme, daki a barka ire imum sarki me ba. ⁴ Me mani ivai irani, ivai igino me ya cukuno masaa ma nabu. ⁵ Masaa mazin nu gido mareu, mareu me daki ma ranga masaa ba. ⁹ Kadure ka masaa me ka raani sa ka ehzi unee me sa mazi nu bezi anu masaa me. ¹⁰ Maa ra anyimo unee me, unee me wa cukuno atari ti meme vat anime unee me waa rusi in me ba. ¹¹ Maa eh ahira anu meme, anu ameme wa nyare me. ¹² Vat ibinani andesa waa kabi me, andesa wahemi in niza ni meme maa nya we nikara wa cukuno ahana Asere. ¹³ Ande besa ayoo inzo a maye ba nani usuro unipum nani unubu, usuro Asere ani. ¹⁴ Nigburang niginome na cukuno nipum. Anyimo aru ta ira ni nonzo nimeme, ninonzo ni vana u inde ugino me ahira acoo umeme, gbem ini mum iriri nan kadure. ¹⁵ Yuhana maa bezi uni tisa in nikara magu, "Unu ugeme me mani maa buki tize anice nimeme unu guna, 'Desa ma ehze adumo am ma tekum, barki maa rani aje am.'" ¹⁶ Barki umyinca umeme taa kabi imum iriri aseser imum iriri. ¹⁷ Barki u inko utize atari ti Musa a nya tini urunta nan kadure. ka ciki ahira a Yeso vana Asere cas. ¹⁸ Daki a iri uganiya sa uye ma iri Asere ba. Vana u inde Asere me, me sa ma hibi abigiri ba acoo, me mani maa bezi

me. ¹⁹ Yahaya ma beziwe imumbe samarusa, ine ini ayahudawa watumi ahira ana katuma kudege. Ugomo Asere nannan lawiya uhana urshalima wa ikime nani memani aveni. ²⁰ Manno mabuki kadura, daki mawuzi matara nan weba ma; azomemani ugomo asere ba. ²¹ Wanna wa ikime wagun me aneni homami iliya me? makabirkawe, “A'a azomemaniba.” Wanno wagunme hamaniunu beze tizeme? Manno magunwe, A; a”. ²² Wanno wakuri wa ikime hu aveni barki tikem ukabirka uweme barki tirusi imumbe satidi kabuka andesa tumanduru? Utisa nicce agi aveni? ²³ Makabirka we magun mi nigmirangnige sa nitisa anija'a nigusa nyani ugomo asere muriba mushime gusi imumbe sa Ishaya mazinnu boo me.” ²⁴ We me, Afarisiyawa wani watumi we. ²⁵ Wanno wa ikime barki nyanini uzorsanu azohu ugomo asere mani ba a zohu iliya mani ba hume unu bezizzi kadura kagino me? ²⁶ Yahaya makabirka we, magunwe me in gei mani in zorso anabon, uye maluri anyimo ashime sa iteshi me. ²⁷ Memani ma-eze adumo umunu be sa binyimo bakpatak ameme daki mabari in suso ini ma ba. ²⁸ Awuzi anime ubatanya uni uhuru uraba u urdu uni, ahira sa yahaya ma zorso anabon. ²⁹ Unu sana-ahira yahaya ma iri yeso ma eze ahira ameme, yahaya magu,”yaira mi vana ubitan bu gomo asere, desa madi ziki madini munee. ³⁰ Anime ani mabukishi uye ma eze adumo am, memani unaje am barki dati marani aminiba. ³¹ Dati maruseme ba me abezeme ayumu isaraila mah ma zorsanu in maye. ³² Yahaya kaberka magu

ma-ira bibewu bezennu tuzo. Kase kuhurge ka sure a zesare ku cukuno ane gerza numeme. ³³ Dati maruseme ba, memani dese matumum in zorso anu in mayi, memani ma bukum dese ma ira bibew ba asere batu bikure bicukunu aneeh numeme memani. Ma zorsa anabu in bibew ba asere. ³⁴ Makure ire in kure beze, unu uginome vana asere mane. ³⁵ Unu sana ahirs yahaya ma lure nan na nakatuma ana ware. ³⁶ Mazen nuhira yeso mazen tanu manno magu irane vana ubetam baasere!” ³⁷ Ahana akztumame ana ware sa wakunna ma rezo adeze, wanno wadusa wa tarse yeso. ³⁸ Yeso magamirka ma iri wazinnu tarsa ume, manno maunwe, “Nyanini izin nu nyarame? Wanno wagun me, hu unu urusa abanga abanname unu unyenkike uciki abanie. ³⁹ Manno magun wae ayeni, i'iri.” Wanno waha waka ira ahira me sa machikin, wanno wahirii negome uhana azumo anazi unu wunjoro. ⁴⁰ Unu idai ayumo ana wareme sa wakunna tize ti yahaya wanno wa kuri wa tarzi yeso, andarawas mani mazi uhenu u bitrus. ⁴¹ Maubi ma uhenu umeme sa bitrus, takem Asere, “Memani asere ma hummaka maturi me. ⁴² Manno mahan me ahira Ayeso, Yeso ma iri me, magun me hamani saminu vana u yahaya? adi tesawe kefas.” (ni neni bitrus). ⁴³ Sa ahira asana yeso mahiri udusa a manyanga mu galili, abini me ani makem Filibus magun me ano tarsam. ⁴⁴ Filibus unanu betsaida mani nepeni numeme nan andarawas, nan bitrus. ⁴⁵ Filibus ma kemnata-ala, magumme ta kem dey sa musa ma nyatike abanga ameme anyimo aka dura be sa ugomo. Asere ma inki men, ana kadura

ka asere wa kuri wa nyentika abanga ameme, memani yeso una anu nazere, vana u yusufu. ⁴⁶ Nata ala magunme ade kem imum ihuma unazarat me filibus magun me aye u'iri. ⁴⁷ Yeso ma-iri nata-ala ma eze ahira ameme, magu ina nu ana ira'a ni, unu u isara-ile nun ukadura, de besa mazo me ini mum izenze a puru ameme. ⁴⁸ Nata-ala magunme urusam abane? Yeso ma kabir kame ma gunme udaniya, sa wara akurame filibus matitiwe mamu rusawe. ⁴⁹ Nata-al ma kabirka me magu, “Una kura huu vana asere mani hurugomo isara'ila mani!” ⁵⁰ Yeso makabir ka me, “Ma gumme mi maguna huu mairawe akura uzunu bezi kadura, ude ire imum be sa iteki iginome.” ⁵¹ Yeso ma bukime ane ani mabuka, “Shi ide ire a zesere a harzena Malika asere wazen nu yize nan na tazu nan vana unuboo.

Bikoro bu Kure

¹ Uwui utaru uwuzi nigura ukana amanyanga mu galili, alno yeso marani ahirame. ² Abezi yeso nan an a akatum kameme, ³ Sa gmei mu in nabi, masizi kime aino Yeso magu wazin nukasu ugmei mu inabi.” ⁴ Yeso magun ka inome, “inne tizetiginome tiwe me tiniba uganiya um, wamu unaba udaza. ⁵ Ine ini, a'ino a yeso magu narereme, “Vat imum be sama buka shi, iwu hirani, iwu ini.” ⁶ Ahirame masirau manu tasi. Mapo ainki usura utanda wa yahudawabarki ukpijo umadini vat masirau me maciri adong uta-tasi. ⁷ Yeso magunwe “myincani adonga

ginome, in gmei, wanno wa myinciza ani, gbemgbem. ⁸ Manno ma gunwe intani ika nya aco anigurame wanno waka nya me. ⁹ Sa aco ani gurame, sama kuro gmei me sa ahanna men, mage sa a gamirka macukuno gmei mu inabi. Daki marusi ahira musa akem manin, (We arere me waruse ahirame sa akemni). ¹⁰ Magu gmei mariri mani mu inabi mu inabi manno mameki unyinza anabu. Sa anabu wa siza maduku en magebe sa masiziki me maje me unu ure am, huu wa hunze mari-rimen ana mani wadiku ayyen immani.” ¹¹ Ine ini mu ujizai mutuba sa yeso mawuzi, mano mawuzi u kana amanyanga mu galili. Mabezi ubari umeme, ahana aka tuma kameme wano wahem in me ¹² Manno madusa ukafarnaham, me nan ka inome, anu kenu umeme nan ana katuma kameme, maka cukuno abirko wa wu kayen ni. ¹³ Ni gura na yahudawa, na-eh mamu yeso madusa urshalima. ¹⁴ Anyimo udenge uninanzo numeme, waziki uni ucokono we ahira atijamani tinah, nan nitam ma tantabara, nan nanu corso ikirfi waciki ahira akatuma ka wome. ¹⁵ Manno mapi macobiwen ma gidiwe vat uwe anyimo udenge ubiringara me nan ni tamme a iname anu corso ekirfi ma samirka nan ma tantabara me vat. ¹⁶ Magun na nabo hum koni adadu ageme yazika, akura ugomo asere a cukono ahira ati jamani;. ¹⁷ Ine ini ahana aka kuma kameme. Waringi a nyentike ihori agi acara akura ugomo asere. ¹⁸ Ayahudawa wakabirka me wagu nyanini udi bezinduru sa uzi ana me. ¹⁹ Yeso makabirka we magu, tuburkonu udenge ugomo asere mi indi hirza uni anyimo atiye. ²⁰ A yahudawa wagu

awu time akure anazi in tinu tasi azinu bara ahira anionzo no gomo asere, me maguna. Tiye ti taru madi barkaa. ²¹ Udenge uninonzome sa yeso mabukani uneni nepom nu meme. ²² Barka anime uganiya sa ahirzame, anyimo a mu cau ahana akatuma kameme, wanno waringi agi mabuki anime wanno wa hem in ni mum be sa abukiunu tuba nan tize ti yeso sa ma buki. ²³ Abinime uganiya samarzni u urshalima atiye tini gura na yahudawa, anabu gbardang wa hem inza nimeme barki uira imumbe sa mawuzi. ²⁴ Ine ini yeso ma hem we be. ²⁵ Barki marusa ma ri a muwe me, azome agi uyye mani mabezime barki me, licce ni me me marusa vat imum be sa iraa a mu ruba ma nabu.

Bikoro bu taru

¹ Urunu marane neza numeme nikodimo me mani unaje wa yahudawa. ² Unu uginome ma e ahira a yeso in niye magunmme hu una jetirusa hu unu rusamani sa wa e ahire asere, barki unu rusa wuza katuma kawe ma maraneba, de be sa mazi nigo nan na Asere memani madi uiuzi kani.” ³ Yeso makabirka me magu aneni inzinu bezi uwe in kadaki akuri ayo unububa mada irame akura asere be. ⁴ Nikodimo magun me adi wo aneni ayo unubu sama uiuna ucokoro? ani madi kuri mariibe aburu aino meme makuri mayome?” ⁵ Yeso makabirka me magu, “Inkadaki ayo unubu usuro ugmei nan bibe ba asere ba mada ribeneme akura asere ba. ⁶ Immum be sa unubu mayo unubu mani, imum be sa bibe ba yo bibe bini. ⁷ Kati icukuno we imum itize barki sa ma guna ya cukuno gbas akuri ayo we.

⁸ Ueebu usuma uhama ahira iriba u uni uduki u kunna tanu tu uni utame ahira sa wasuroni uyami ahira me sa uhazani, anima izi ahira ade be sa bibe ba yo me.” ⁹ Nikodimo ma kabirka me magu, “Aneni idi cukuno?” ¹⁰ Yeso ma kabirka me magu hume sa uzi unu bezi ihoru anyimo isra’ila daki wa rusa ani me ba? ¹¹ Ine ini inzin nu gusan hu, imumbe sa tirusa ine ini ta buka we tizin nu kuri ubizi imumbe sata ira yagashi uhem inni mumbe sata bezi. ¹² Izi nu uboo ushi abanga uneh da hem ni ba, indi wa aneni i hem in na banga atize ta zezzere? ¹³ Avene mamu nyene azesere in daki memani de be sa matuu usuro azezze abanname me mani vana unu be sa marani azezzere me. ¹⁴ Kasi musa sama yeze biwa, biginome ani ja'a, ane ani adi yeze vana unubu. ¹⁵ Barki vat desa ma hem in me madi kem uvenke uzatu umara. ¹⁶ Barki uhemme sa ugomo asere mawu uneh men madusa ma nya vana uinde ugino me, barki vat debe sama kaba me kati macorno me, idi cukono me madi kem venke uzatu umarsa. ¹⁷ Ugomo asere matubarka vana umeme uneh ugeme barki agi ma weki tize tini ba manyari uneh ukem ukaba ahira amame. ¹⁸ Vat debe sama hem me, ada weke me tize ba vat debe sa ma nyari me uhem in niza nu vana u inde ugino ugomo asere. ¹⁹ U weki utize teki u yenne masa'a mariba uneh anabu wa taki unu nyara u mareu nan kani. ²⁰ Vat de sa ma wuza imum izenzen ma nyar si me masa'a me nyani agu ma hanaa hira anmasa'a me barki kati a iri katuma ka zenze ka meme. ²¹ Unu uwuza ukadura me mani madike ma-e ahira a masaa me, barki masuso tize timeme, unuguna,

ugomo asere mani mawuna ini. ²² Yeso nan nahana akatuma kameme wa dusa amanyanga mu yahudiya abinime madii nan we mazi nu zarso anabu. ²³ Yahaya mazin nu zorso anabu uainon mamamun nan nu salima barki gmei marani gbardan ahira me anabu wa ezi azorsowe. ²⁴ Barki anime da amu hanan yahaya udenge uni rereba. ²⁵ Abinememe ana katuma ka yahaya wa meki matara nan ure u yahude ahira a tize tumeki unicce. ²⁶ Wakuri wa eh ahira a yahaya, wagunmme desa dati wazi wazi nanme, urusa u urdun me, desa hu necce nu we wabezi urusa ume, manno mazin nu zorso anabu ine ini anabu wazin nu haza ahira ameme. ²⁷ Yahaya ma kabirka magu in dakianya unu imum ahira a sere unu ukem ini mazoni. ²⁸ Shi acce ashime irusa uguna ana azo mimani asere me, mi a tuburkon ini a je ameme. ²⁹ Una anya memani unu unee uso uroni unu nee sa ma turi, magunna tize timeme, ma wuza apuru arom kgan innu kunna uni gmirang ni manyani manya me, barki ani me iriba iram in ya gminca. ³⁰ Me madingi ukingizi mi, indii unu kaza unupum. ³¹ Unu aye usuro azesere marani azesere nan na nabu desa marani adizii me una dizzii mani tize ta dizii tini mawuza, unu uayye azezere mara azezere a ko de avi. ³² Imum be sama kunna ma kuri ma ira, ine ini mazin nukurzo men, vat anime anu wa game imum be sa mazi nu boo me. ³³ Vat desa mahem ini mum be sa maboo makuri, matunno azezzere ani uguna ugomo Asere una kadura mani. ³⁴ Barki desa ugomo asere matu mime, abanga ugomo asere ani maboo, ugomo asere

ma nyinza bibe bizatu ubinani. ³⁵ Acome ma hem invana me makuri mawu vat imum atari ti meme. ³⁶ Desa ma hem invaname mazin nu venke uzatu ubinani. De be sa ma game vana me, mada kem me uvenke ugino me, madi ribe anyimo iriba ugomo Asere.

Bikoro bo nazi

¹ Sa ugomo asere Yeso mausi unu guna afarisiyawa wa kunna agi ma kem ahana aka-tuma makuri ma zorsowe matike yahaya me. ² (Azome yeso mani ma zorso anuba ahana aka-tuma kami kani). ³ Ma dusa maceki manyanga mu yahudiya, makuri a manyanga mu galili. ⁴ Ya cukuno gbas ni uwatu a manyanga mu samariya. ⁵ Ma-eh anire nipin ni manyanga mu samariya, sa atisa nini agi saikar, ma-manu nan nu ubinani u manyanga me sa yakubu mei nya van umeme yusufu. ⁶ Urijiya uyakubuwabini ani urani: Barki auzo atanu, Yeso macukuno ani me ayo uriyya me, ina tii ma uwui uni wazi. ⁷ Abini me ure uca wanu samariya ma-eh utuka uymei. Yeso magun me, “Nyankum gmei in sii.” ⁸ Ana katuma kameme waribe anipin ukpa imumare. ⁹ Ucha wanu Samariya magun, “Yeso aneni u Yahude udi ikum gmei ma saa ahira am mi sanzi unanu samariya?” (Barki a yahudawa wazo me anu inde nan anu samariya). ¹⁰ ¹⁰ Yeso makabirka me magu dagusi urusa unyanki wa asere uni, nani desa magunan hu unyanki me gmei me uda ikome ma nyaki we gmei mu zatu marsa. ¹¹ Uneme magunmme hu una aje uzo we ini imum u inta ugei me,

urijiya me uyenne uzi cocom abani hu udi kem gmei mu zatu umarsa. ¹² Ya cukuno hu uteki acco uru me yakubu unuge sa cekin duru urijiya me, nicce ni meme wana ahana ameme, nan ma damba ma meme, sa wa sii gmei mu rijiya ugenne me. ¹³ Yeso maka birka me magu, “Vat desa masa gmei maginome madi kuri makunna niwee ne gmei. ¹⁴ Desa masaa gmei me sa indi nya me madi kuri makunna niwee nigmei ba gmei me sandi nyame madi cukuna me uvenke uni ahira ameme uzatu umarsa.” ¹⁵ Unee me magume, hu una kura gmei me mu venke me, kati niwee nigmei nikuri nimekum, barki inkuri in'eh utukame. ¹⁶ Yeso magumme dusa uka aye nan nu rumu uwe me. ¹⁷ ¹⁸ Uneeme makabirka me inzin nu rumaba, “Yeso magummee kadura kani wabuka uzin nu uruma ba. Wa wuza anya kani chibi desazi nan me uruma une maniba abanna wakuka kadura.” ¹⁹ Uneeme magumme hu una kura marusa hu una kadura kani. ²⁰ Acokoro aru uzi biregara anipo nige me shi be yagu u urshalima uni ahira me sa ateki shiunu uree idingi u wuzizza ubi ringara men.” ²¹ Yeso magunmme unee hem mi uganiya u eze, sa adi da wuzaa biregara ba, azesere anipo, nani urshalima ba. ²² Shi itunguzuno imum be sa ita shi ini, haru ti tunguzuno imum be sa ti rusa ini, barki ukem ubura uro usoro yahudawa uni zi. ²³ Uganiya u eze, wamu aye, sa anu tukunzino ukadura wadi tunguno acco anyimo abibe, nan kadura anu usanda utugungino ugino uni asere ma nyara we. ²⁴ Ugomo asere bibe bini an debe sa wa tunguzino me wa tunguzino me

anyino abibe nan kadura. ²⁵ Unee me magunme, “Inrusa masihiya ma eze, desa atisame ugomo Asere uganiyame sama aye, madi bezi imum vat. ²⁶ Yeso magunme mimani unatize tige me sa in zin.” ²⁷ Abinime ahana akatuma kameme waze wakemme mazin tize nan vanu u'eh imum me i nyawe biygan anyimo aweme daki uye magu nyanini vana u'eh me ma nyara nyani nyanini ya wuna mazin in tize nan me. ²⁸ Uneh me mahiri ma ceki nidong ni meme, ma kuri anipin ma buki anu, ²⁹ “Ayyenii liriunu be sa mabom vat imum sa ma wuza ini katinyani memani asere me?” ³⁰ Wanno wasuri anyimo anipin me wa ka kem me. ³¹ Arani anyimo anime ahana akatuma kameme wa tir me tari wagunmme hu una aje, “Re'imare.” ³² Abini me magun we inzini imare be sa shi iteshi ini.” ³³ Ahana akatuma kameme wa igi acce awe me, katuyye mani ma ayye men inimare me?” ³⁴ Yeso magun, “We imimare im ine ini in wuzi katuma kade sa matuman inkuri in minca katuma ka meme. ³⁵ Izinu gusa agi usana-ahira Wade tipeu tinazi hanii? In zini uboo ushi, irani tirung 1 iri in tabari uguna adri bisana me. ³⁶ Unu kara ubisana me madi kem imum be sa ma nyara, makuri mazinu orzo ubi sana me ahana uvenke uzatu umarsa, barki una tibira nan unu orso wa wuzi iraba irom nigo me. ³⁷ Abanna me, ni gbuang ne tizeme kadura kani sa na guna uyyen inti bira, a uyyen unu orso. ³⁸ Matumashi uka wa saa ni re-ren shi ya kem ya re uronta me.” ³⁹ Asamariyawa gbardang anipin ni gino me wa hem imme barki tize tu unee ugino me

sa ma magu, ma boom vat imum be sa ma wuzii ini. ⁴⁰ Sa asamariyawa wa ha-a ahira ameme wa gunme matuu ahira aweme mawu tiye tire nan we. ⁴¹ Ayye gbardang wa keki ana je me wa hem in kadura me barki tize timeme. ⁴² Wa dusa wagun, “Vanu u-eh me haru ta hem in kadura barki imumbe sawabuka cas ba barki haru ta kunna ina cee aru me.” ⁴³ Sa mawuna tiye tire mahiri madusa ama nyanga mu galili. ⁴⁴ Barki anime Yeso mabuki uguna vana ukadra ka sere ada hira me iri imum ini amanyanganmu meme. ⁴⁵ Sa ma biki a manyanga mu galili ini anu galiliyawa wa-eh wakabi me barki wa iri vat imum be sa ma wuzi ini a urshalima uganiya u idi, barki we me wa haa udi me. ⁴⁶ Manno makuri mahaa ukana a manyanga mu galili, ahi-rame sa magamirka gmei macukuno, uwango. Ukarna hum uyye marani desa vana umeme mazi uhumaba. ⁴⁷ Sawa kunna Yeso masuro amanyanga muyahudiya makuri amanyanga mu galili mano madusa ahira ameme maka tirame tari agi ma-eh ma human vaname barki amarani ayino iwono. ⁴⁸ Yeso magume inka daki mawuza imombe sa idi nyashi biyyau ida nyashi kadura ba. ⁴⁹ Una katuma kanyino kalikobo me, magunme unu-udang aye a kpana kum kudaa sarki wono. ⁵⁰ Yeso magunme; dusa imum iwe vana me maciki uhuma mawono ba, unome madusa ma hem in tizeme sa Yeso mabuka ma dusa atan tume. ⁵¹ Maraanyimo tanu ba ana katuma ka meme wa kabi me, wagun me, vana u weme ma huma. ⁵² Madusa ma ikiwe uganiya be sa nipum ni vana me ni ba tuba uwuna u

me shew wagun me, ninji inna azumo a inde uwui ukoni me wa ceki me.”⁵³ Ine ini acco me marusi uganiyame sa Yeso maukime, vana uwe me mahuma. Meme in nicce ni meme ma kabi kadura me, nan ana akura ameme vat.⁵⁴ Iginome ine ini imum ibiyyau ikure sa Yeso mawuzi, sa ma kuri amanyanga mu galili usoro amanyanga mu yahudiy.

Bikoro bu cibi

¹ Anyino anime awuzi ure uidi wa yahuduwa, yeso abini me ma dusa me urshalima. ² A urshalima, mamu nan nana tukum itam mare gmei marani a tisa mani betasda inti yahudawa akiti ahirame in madanga manu cibi. ³ A ma dangame anatikoni wameme utozoni, arubo nan na gurgu nannu kasu ana tikoni wa nyarga abankurko gmei me. ⁴ ⁵ Urunu marani ma wu tiwe akure taru in tini wititari unu koni. ⁶ Sa Yeso ma iri me marari, marusi madadan kino innu konime, manno ma ikime unyara uhuma?”⁷ Unu konime makabirka me magu hu unaje, inzin desa madi benkum ba uganiya sa bukurko gmei me uganiya sa ahira u hana ahira a gmei me uye madi agizamni uribe me. ⁸ Yeso magunme hira uziki upenge uwe me udusa. ⁹ Abinime unu konime mahuma maziki upenge umeme mamiki tanu unu uwui asabar. ¹⁰ Barki anime ayahudawa wagun in de sa ahumame, kanime asabar ani daki yawuna uree uzeki upenge uwe meba. ¹¹ Manno makabirka we mi desa mahumanmi memani maguna inziki upenge umme in dusa.”¹² ¹² Wanno wa ikime

uya unu mani maguna hu uziki upenge uwe me u dusa?" ¹³ Me de sa a huma me daki marusi unu uhummam me ba, barki Yeso manu ceki ahira me barki anu wa ori gbem. ¹⁴ Yeso makuri ma iri me udenge ubiringara magumme, ira wahuma ceki uwuza umadini, barki kati iri mumbe sa iteki igino me unu zenze ikewwe. ¹⁵ Unu me madusa mabuka a Yahudawa agi Yeso mani mahunan me. ¹⁶ Barki anime ayahudawa watubu suzurka u Yeso agi mahumzuna anu uwui asabar. ¹⁷ Yeso makabirka magu acco am mazin katuma ana me, mi me in zin nu wuza me. ¹⁸ Barki anime Ayahudawa watubu unyara unaa uge sa wadi hu Yeso barki uwuza ukatuma ihuwui wa asabar cas ba agi maguna acco ume mani Asere agi mainso nicce numeme rep nannu gomo asere. ¹⁹ Yeso makabirka we magu, "Aneani mabuka shi vana mada wuza katuma in sissi me ba barki vat imum be sa acco mazi nu wuza me, ine ini me vana me kane kani vana mazi nu wuza ma. ²⁰ Barki acco me mahem vaname makuri mabezime imumbe sa ma wuza, madi kuri mabezime bi wuza-wuza bige sa biteki bigino me, barki i kunna biyyau. ²¹ Kasi acco me sama hirza mukizi makuri ma wuzi we ivai ni ani mani vana me madi wu de be sa tutto me iriba iai. ²² Acco mada hungo un titoi hem anime ba madi ceki imum atari ti vana tini vat. ²³ Barki kodevi manonziko vaname, kasi acco me sadu nonziko vana me ba mazo me uni nonziko acco me ini. ²⁴ Ine ini mabuka shi, vat desa madi kunna tizetum manya kadura nan desa matumam, mazin nu venke uzatu binani. Ada hunguko me tittoi ba barki

mamu hangirka iwono, ma hana nan nu venke.
²⁵ Mabuka shi uhaniya u'eze wamu aye sa andesa wawijo wadi kunna gmirang nivana asere anu kunna me a wa kem uvenke. ²⁶ Kasi acco me sa me mani nitin nu venke animani ma wuna vaname macukuno nitin nu venke. ²⁷ Makuri manya me nikara nu inko utize barki me vana unuboo mani. ²⁸ Kati ikunna sas tiye ti eze tige sa andesa warani amucau wadi kunna tize tumeme. ²⁹ Wakuri wasuri desa wuza katuma karere wadi hiri andesa wawuza katuma kazenzen, wadi hiri u hira u weki utize. ³⁰ Indake in wuzi ire imum ni iri sisii um, kasi rep imum be sa in kunna animani in wesi tize uwesi utize tume tire-retini barki azo imum iriba in iniinzini euza imum ide be sa tumam. ³¹ Inzin nubezi nicce num ubeki unicce num wacukuno irimum ini ba. ³² Un tize ani nicce num marani sas mi in rusa tize me sa mazin anicce nume tire-retini. ³³ Yatumi ahira a yahaya meme mabuki kadura. ³⁴ Vatin anemi tize me sa ma tonnon azo ti nuboo tini tizi ba. Mi mabuka anime bat i kem ubura uni. ³⁵ Yahaya upitila uni sa uzin inu raa nan ma saa ya hem unu guna iwu aburu arom gbardang anyimo aku ganiya cingilin. ³⁶ Abanna me tize me sa in boo shi ti keki ti yahaya in nikara barki katuma sa acco manyam immari, kane karu ka sa in zin nu wuzame, kane karu ka di susom ama saa unu guna acco am mani matumam. ³⁷ Acco me sa matumam me cangi mabuka tize anicce num, ite shi ni gmirang ni meme nyani irusi uzina umeme. ³⁸ Tize timeme tacukono amuriba mushi me ba, barki ya nyare shi in kadura ka desa ma tumam. ³⁹ Izi nu gungizino utize ta sere, shi ibassa anyimo ati ne tini idi kem uvenke uzatu

umarsa, ani me tine tini ta sabi ta susom am saa.
⁴⁰ Vat anime ya nyare shi u aye ahira am ikem uvenke. ⁴¹ In da uyaram tinanu ahira anabu ba.
⁴² Ayimo ani me in rusa shi izo shiunu hem Asere a mu riba mushi me. ⁴³ Mi ma aye in niza nacoo om iyenne, shi be ya nyare mi a gusi uyye mani madi eh in niza ni cicce nume, me mani idi kabin me. ⁴⁴ Idi wuzi aneni ihem kadura shi sa i uyinza acce ashi tina nu ugomo asere mani una tinanu cas ya gaa shi a nyara ume? ⁴⁵ Kati ibassa indi han in tize tishi me ahira acco unu hana in tize tishi me marani, me mani Musa. Unu me sa shi ibassan me. ⁴⁶ A gusi ya hem in musa ida hem in mi barki abanga am ma nyentike ani. ⁴⁷ In daki ya hem ini mum be sa ma nyetike ini idi wuzi aneni i hem in tize tume?”

Bokoro bu tasi

¹ Anyimo anime yeso makafa u teku ugalili, a gusan uni uteki utibariya. ² Ni gura gbardang ni tarsime barki wa iri katuma ka biyyau sa mazi unu wuza ana tikoni. ³ Yeso ma nyane anipo macukuno abirko nan na hana a katuma kameme. ⁴ (U idi wa yahudawa wa mu aye mamamu.) ⁵ Sa yeso mavanki nicce ma iri ni gura ni gbardang ni haza ahira ameme, magun in filibus, “Abani tidi kem immu'are be sa anu age me wadi ree.” ⁶ Mabuki anime bati madari me ma iri, barki meme nicce ni meme marusa imumbe sa madi wuu. ⁷ Filibus ma kabirkka magu, immare dinari a ino ana akure ida barime kode vi makem ma re cingiln ba ma. ⁸ Abini me andarawas uhenu u bitrus debe sa mazi vana

u katuma me, magun me ana. ⁹ Ira kure ku kpana kuinta immare ma mara u cibi musha'ir, nan ni cere ini-re idi wuzi ane ni ibari anabu gbardang ana me. ¹⁰ Yeso magu bukan anabu wacukono ahira me azin ukpe. A hana rumwa cukuno ahiranawwe wazi we udabu cibi. ¹¹ Yeso mazeki ugurasa me, sa bezi a puru aram a meme ahira Asere ma hari andebe sa cicaki ani mani makuri mawun in nicere me, ubinani imumbe sa wa bari we. ¹² Sa ware watii magun na hana aatuma kameme, orsoni ukasume sawade kati irenum ihun neme. ¹³ Wanno wa orso ukasu ugurasa ugino unu cibi usha'ir uge sawa din sa koda vi mari matii, ukasume wa minca mugira kirau in mure. ¹⁴ Sa anabu wa iri ubari sa ma wuzi, wa gu ani mani, unu ugeme memani una kadura kasere ugino sa ma eze unee. ¹⁵ Sa yeso marusa wa nyarsa uzika ume inni kafa nan nu binani urusa abanga aweme wa tirzi me tigomo, madusa makuri anipo me in sissi ume. ¹⁶ Unu wonjoro a hana akatuma kameme wattu uhana uteku. ¹⁷ Wa ribe uzirgi me wa dusa ukafa uhana ukafarna hum, uganiya me mareu mamu wuna Yeso mada sarku u aye. ¹⁸ Ine ini uteku utubi ranza barki upebu wa hiiri ini nikara. ¹⁹ Sa wazin in tanu wa biki gusi ma mei ma taru ahana manzi, wa dusa iri Yeso ma haka azezzere agmei me, ma aye mamamu nan nu zirgi me wanno wadiri urusa ahira me sa warani. ²⁰ Yeso manno magun we kati i kunna biyyau. ²¹ Abini me ani wa hem me maribe uzirgi me, uzirgi me uba dusa ubiki ukiri me sa wa hazan. ²² Sa ahira asana ukasu uni ori me sa wadii uhuru uteku me warusi uguna ure

uzirgi usoni ahira me, kure ku ciniln kuni karani, iri daki Yeso maribe une nan na hana akatuma kameme, ahana a katuma kameme kani wa dusa cas. ²³ Mure muzirgi mu nan na ahira sa a na ori ware immaren sa ugomo asere ma wu iriba irom men. ²⁴ Sa niori na ira yeso mazoni, ahana akatuma wa zoni ahirame, wa dusa waribise a mu cinici mugino cangi, uhana ukafarna hum unyara u yeso. ²⁵ Sa wa kem me uhuru utekum me, wagume hu unudang, “Wa aye abanname unu mayya uni?” ²⁶ Yeso makabirkwa we magu, rep animami, in booshi izi na nyara um azo barki imum ibiyyau, barki immare ini sa yare ya tonii. ²⁷ Kati iziti unu nyara immare ige be sa idi corno me, inki immare ido-dongino uhana uvenke uka biki uvenke uzatu umara, uge sa vana unubo mani madi nya shiBarki me mani unu be sa acco, mamani Asere, ma nya me likara ni wuna ugino.” ²⁸ Wanno imum be sa asere ma nyara? ²⁹ Yeso makabirkwa we magu, katuma ka gino kane kani Asere nyara, ine ini ihem in de sa ma matuma me.” ³⁰ Wanno wagumme nyanini udi wu i biyyau sa tidi iri ti hem in huu? uyanini udi wu? ³¹ acokoro aka cokoro aru ware inama anijaa, sa anyetike unuguna, ma nyawe immare usuro azesere warii.” ³² Ine ini yeso magun we, inzinnu buka ushi, izome musa mani manya shi immare me sa asuso ini azesere me ba, acco am mani manyin shi immare me. ³³ Ya ira immare igomo Asere ine ini i suso azesere, unu nya unee uvenke. ³⁴ Wanno wagumme ugomo Asere uyan duru immare igino-koya uwui. ³⁵ Yeso magum we, mimani immare nyinza uvenke me, desa

ma aye ahire am, madi kunna ikomo ba desa manya kadura madi kunna niwe ni gmei ba.

³⁶ Ma mabuka shi ya ira vat ani ma daki yanya kadura me ba. ³⁷ Vat desa acco me manyan, madi eh ahira am, desa ma aye ahira am mi inda gido me ba. ³⁸ Barki matino azezsere azo gunna intarsi iriba ini cce num neneba, sai intarsi ireba idesa matumam. ³⁹ Iriba idesa matumam, ine ini in hem nan kodevi anyimo aninonzo nan desa manyam, indi hirza we rono aye umeme. ⁴⁰ Iriba yaco am, vat desa mahira vaname, manya kadura nanmi, madi kem uvenke udadankino, mi indi hirzame rono aye ugomo asere. ⁴¹ A Yahudawa wa meki ugbejere agi Yeso maguna memani immare iginome saya suro azezsere.

⁴² Wanno wagu, “Ingusa Yeso mani, vana u Yusufu, desa ainome nan ka come. Ingusa tirusa we? Nyanini yawuna me maguna, masuro azizsere ani?” ⁴³ Yeso makabirka magun we, “Kati ihummoro acce ashimi ba. ⁴⁴ Unu rusa uhana ahira am mara niba, aco memani cas desa matumum, memani ma hungu kom madi hirza anaboo rono umara unee. ⁴⁵ Anyentike anyimo atize ta sere, nanu bezi tize ta asere vat uwe asere ani adi beziwe, vat desa makaba mamanza ahira acome madi eh ahira am. ⁴⁶ Unu ira acco me mazoni abanna me desa marani ahira Asere memani maira a come. ⁴⁷ Mabuka shi makuri mabuka shi, desa ma nyara kadura mazinnu venke udandang. ⁴⁸ Mimani immare uninza uvenke. ⁴⁹ Vat aka co ashi me wari umanna anijaa wanno wa wee. ⁵⁰ Immare inno izinno tuzo azezsere kode vi marii kati kadevi ma wee. ⁵¹ Mimane uzatu umara sa in zin nu

tuzo azezsere desa mare immare me madi wii ba immare me sa manya inama inipum nom nini barki unee ukem uvenke.⁵² A Yahudawa wa hiran initize acece aure me agi aneniunu ugene me madi nyam duru inama inipum nameme har tirii?"⁵³ Ine Yeso magun we ine ni mabuka shi, inki daki yare inama inepum ni vana unububa, ikuri isii maye mameme, izo shi unu venke ahira a shi me.⁵⁴ Vat andesa wariza inama inipum num, wasii maye mam, maraa anyimo uvenke uzatu umarsa, mi indi hirzame rono umara unee.⁵⁵ Barki inama inipum immare ige be sa ahira ini, maye mam immare be sa ahirani ini.⁵⁶ Vat andesa wariza inama inipum num, amasii maye mam maciki anyimo am, mima ayimo ameme.⁵⁷ Gusi acco me sa ma ciki anyimo uvenke sa matumum, in raa anyimo ati cukum ta cco me tini, ani mani ahira unu ge be sa imani immare imeme madi venke barki mi.⁵⁸ Ige me ine ini immare sa ya tuu usuro azezsere, azo ige sa acokoro anka cokoro ushi me sa warii, vat ani me wanno wa wii. Vat desa mare immare ige me madi madi venke ukabiki.⁵⁹ Mabuki anime anyimo udenge wasere, ahira me sa ma zinu bezi uwe tize ukafarnahu.⁶⁰ Innu kunnu anime anugbardang anyimo ahana akatuma kameme. Wanno wagu tize tiginome tikuna, aveni madi kunna tini?"⁶¹ Yeso sammu rusa irba imeme ahana akatuma kameme wazennu humoro, mano magunwe eginame ini yacukono imum upilko?⁶² Idi zi ani inkiya ira vana unubu mazinnu nyeze ahirame sama rani dati?⁶³ Abanna bibe sere bini bi eze nu venke nipum ni zin katuma ka hora, asap me sa mabuka shi

abibe bi rere bini wannu, wannu venke. ⁶⁴ Ayye
 ashi me sa warani wa nyarima kadura me, barki
 datti Yeso marusa ande sa nyara me unya acce
 in kadurame, nan de be sa madi vete wen.
⁶⁵ Manno makuri magu ine ini mabukashi,unu
 aye ahira am ma, omi, inki acco am maceki me
 abine ani madi eh. ⁶⁶ Barki tize gino me ahana
 akatuma ka meme gbardang wakuri madumo,
 daki wakuri wa haki nan me. ⁶⁷ Yeso magun
 nanu kirau in wa-re me, shi me cangi inyara
 udusa? ⁶⁸ Bitrus makabirka magu, ugomo Asere
 ahira aveni tidihan? Hamani uzin tize tu venke
 uzatu marsa. ⁶⁹ Harume tanya kadura takuri
 taira hamaniunu lau ugi wa Asere.” ⁷⁰ Yeso
 makabirka magunwe ingusa mimane mazauka
 shi kirau nanawarem? Unu inde ushi uburu
 mani. ⁷¹ Ma insi ani cce ni yahuza isicaroti usan
 usamanu barki memani nyam me, sa izi uye
 anyimo ashi me ukirau ina na ware.

Bikoro bu sunsre

¹ Anyimo anime Yeso mameki ukesse
 amanyanga mugalili mahem mateki manyanga
 muhudaidaba, barki ayahudawa wa nyari huna
 ume. ² Uidi wa yahuduwa wamu aye mamamu.
³ Ine ini anu henu umeme wagunme, hira
 abanname udusa a manyanga mahudiya, ahana
 akatuma ka we me wa iri imum be sa uzinu
 wuza ma. ⁴ Una katuma nihunzi maraniba,
 inka manyara macukono ma bari hu sa u wuza
 ti mum-mum tige me, kini ubezi unee nice
 niweme. ⁵ Barki we anu henume daki wa hem
 in kadura ka meme. ⁶ Ine ini Yeso magun we,

uganiya um udazo asime vat uganiya ushe uni uzi. ⁷ Unee ukaki uda nyare shi, abanname mi, mani wa nyare mi barki ma buka uguna katuma ka uni kaburu kani. ⁸ Shi dusani ahira uidi me, mi inda hanam a'aname, barki uganiya um udaa sarki u aye. ⁹ Sa mabuka we anime mausa matonno amanyanga mu galili. ¹⁰ Sa anu henu umeme sawa dusa udime, me mahiri madusa anyimo awi hunzi, daki masuso nice ni meme a masaa. ¹¹ Ayahudawa wameki unyara ume ahira uidi me wameki gusa, agi maraa abani? ¹² Nigura nimeki bibukom anicce numeme, aye wa gusi, unubo mani sa adi iri aye wagusi mazin nu ranga anabu. ¹³ Daki uye matonno ma buki tize timeme a ma saa, barki wa kunna biyyau ba Yahudawa. ¹⁴ Sa u idi wabiki atii Yeso maribe u denge utize ta sere mabui tize. ¹⁵ A yahudawa pum a wu we cam-ca, wa gu ama, aneniunu uge me maruse u bassi ihuri lau aname, iyenne daki mabezi uguna marusa ire imum. ¹⁶ ¹⁶ Yeso makabarki magu, urusa ugime sanzini umumi ba. Udesa matumum uni. ¹⁷ Vat de sa manyara ma wuzi katuma ka Asere, madirusi ubezi wa asere uni, nya in, inzi nu uboo me anicce nu mini. ¹⁸ ¹⁸ Desa maboo tize barki necce nume, manyara unonzo unicce ni meme nini unu nyara unonzo udesa matumame, memani una kadura, macico mazoni anyo ameme. ¹⁹ Azo musa mani manya shi ainko utize me? Vat ani me daki ya inko ni tize me anyimo ashi me. Nyanini ya wuna ingara uhuna um?” ²⁰ Anu me sa orno wakirka wagu, “Uzinu pebui aveni manyara ahuna uwe?” ²¹ Yeso makabirkia magu,

katuma ka inde kani ma wuza, vat ushi izinu hira imu isso ini. ²² Musa maceki shi nigbari, uguna memani matubi acokoro wa cokro wani, ayenne, i wuza nu nigbari rono uwui wa sabar. ²³ Unubo nigbari unu wui asabar barki kati agu afatilka tize ti muusa, ine ini ya kunna iriba barki a human nu unu rono uwui asabar? ²⁴ Kati i waki tise anyimo uzatu urusa, abanna me wenki imum be sa idi ronta.” ²⁵ Ara anu urshalima wanno wagu, azome unu ugino mani sa wa nyara uhuna umeme ba? ²⁶ Mayenne mazin tize a masaa, daki wagunamme imumba, nani anaje arumae warusa memani vana aserer me? ²⁷ Agino haru tirusa ahira me samarani, uganiya sa vana asere ma eh unu urusa ahira me sa marani mazoni.” ²⁸ Yeso mazennu bezi anaboo. Tize ta asere anyimo udenge Asere, manno mayeze nigmirang magu, irusam irusa ahirame sa in rani. A zo agi ma ayye barki nicce num, de sa matuman una kadura kani, meme teshi me. ²⁹ Mi in rusa me, barki ahira ame ani masuron, memani matumam. ³⁰ Bark anime wanyari guna wudi mekime, a diri de sa madi darimme barki uganiya umeme wada sa arku aye. ³¹ Vatin aneme anabo gbardang ahira anigura me wa hem in kadura ka meme, wazi nu gusa ana, uganiya sa ugoma asere ma aye, madi muzi ti mummu tige sa ti teki ti unu geme? ³² Afarisiyawa sa wa kunna magusa-magusa anime, abini me ana adandang atize wa farisiyawa watumi ana katuma kudenge Asere agi wa mekime. ³³ Yeso magu, “Ana uganiya um wa dee cingilin nan shi, abini me ani indi kuri

ahira ade sa ma tumam. ³⁴ Idi nyarin ni, ida irani ba, ahira me sa indi rani ida kem i haa ahira me ba.” ³⁵ Abini me ayaduawa wanno wagu acce-acce awene, “Abani ma hazanna sa tida ke ti haa ahira mee? Ma haza ahira a Yahudawa be sa warani anyimo alem, ma bezi alem mee. ³⁶ Ma bassa aneni unu guna agi, idi nyari ni mi ida kem mi ba? Nan nu guna agi ahira me sa in rani ida kem i haa ani ba?” ³⁷ Rono masirka uidi, uwui udandand yeso mahiri matono, mayeze nigmirang magu, desa makunna asaa agmei a ma eh ahira am masi gmei. ³⁸ Vat sa ma hem mi, gusi ubuku utize ta Asere, usuro iriba imamani maraba ma gmei madi zi. ³⁹ Agino me ani mabuki abanga abibeu, ahiran ande be sa hem me wadi kabi, barki daki a munya bibeu me, barki sa a daa saarku unožiko u Yeso. ⁴⁰ Sa kunna tize tiginame, aye anyimo ani gura wagu, animani unu uge me memani una tize ta sere ugino me. ⁴¹ Aye wagu, unu geme Asere mani, aye wagu nyanaa? Asere madi sura a manyanga mu galilinmani?” ⁴² Tize ta sere daki ta buka uguna Asere madi suri ani kura ni Dauda nini ba, nyani ubaitalami uni tirani, nigiro sa Dauda ma a'kin?” ⁴³ U harzina waribe a acce-acce aweme ameme. ⁴⁴ Ayye wanyari umeki ume, wanno wa diri acce uguna wa meki me nyani unu inde ma daki madari me ba. ⁴⁵ Abini me ana katuma kudenge Asere wakuri ahira ananu a ma firistoci nanna Farisiyawa wanno ayen me ahira aru me? ⁴⁶ Ane ani ana katuma kudenge wagu, azo animani izi, daki uye ma ma cukuno mabui tize gusi tigino me! ⁴⁷ Afarisiyawa waka

birka we wage, kati, shi me cangi a soki shi a ma reu? ⁴⁸ Antani uye marani anyimo ana jaa nyani Afarisiyawa ma hem in m? ⁴⁹ Nagura nigenome sani da ta me tize ta sere me, Asere a vavi we tari adii-si. ⁵⁰ Nikodimo sa mahaa ahira ameme dati, me arani nanwe, mayunwe. ⁵¹ Ani, tize tiru ta guna weki unu tize azo akunna anyo amemeba, arusi imumbe sa ma rani anyimo me?” ⁵² Wa kabirka me wagu, hume unanu galili mani? Gunkonon memeru uiri, unu ube zi utize ta sere mago ni sa madi suri amanyanga mu Galili.” ⁵³ Abini me kondesi ma dusa akura.

Bikoro bu wotatari

¹ Yeso maha ani po nu zaitun, ² Ni sisizo maze udenge wasere, anu vat wa eh ahira ame; ma cukuno madun garwe. ³ Ba anu nitike nan nanubezizi uru sa wa en ure vanau e sa amekki me in ni hara ni ma dini. Wawume atii. ⁴ Ba wagun me, “Unu dungara, unee uginome a mekkime mara anyimo uwuza uni hara ni madi. ⁵ Anyimo uweki utize ti Musa maguna n duru ti tizi usasana wanu aginome, hu nyani waguna me?” ⁶ Wabuki anime barki wa masame. Wa kem imumbe sa wadi buki ani ce nu me, Ba Yeso ma tunguno ma nitiki a dizii inni bo nume. ⁷ Sawa reje innu igizo ume, maluri ma tonno magunwe, “Deebe sa ma zoome in madini ba anyimo ashime, matubi u vingizi ume inpo”. ⁸ Makuri mutunguno, ma nitiki innibo nume adizii. ⁹ Sawa kunna anime, wasusi a inde-inde, umeki uzika unaanu uwe. Umasir ka a ceki Yeso me i sisi ime nan nu ne me sa mara atii awe. ¹⁰ Yeso mahiri matonno ma gunme, “Unee, ani

anu boo uwe wa raa? Daa unu reki uwe marani ba? ¹¹ Magu, “Unu mazoni, Ugomo Asere” Yeso magu, “micangi daki mare kuwe ba. Dusaule kati ukuri u wuzi ni hara nimadini. ¹² Yeso ma kinki ubuku tize nan nanume magu, mimani masz munee, me desa ma tarsam, mada wuza me tanu anyi mo amareuba. Anime madi kem masa mi vai. ¹³ Anu bezizi urusa wagun me, “U nyinza urusa uni ce nuwe, urusa uwe daki u ka daure kaniba”. ¹⁴ Yeso ma kabirka magunwe, “Inki manya urasa ani ce num kadure kani, inrusa ahira sama suroni nan na hirame sandi dusani shi tashi ahira sa masuro ni ba, ida kuri irusi shi ahira sandi dusa niba. ¹⁵ I wesi tize tu hemu ni ce, mi daa mawe ki uye tize ba. ¹⁶ Ko gusi ma agu ma weki uye tize, u weki utize tum kadure kani barki dakki min sisi in iniba, inzi nanka coo desa ma tumam. ¹⁷ Um, anyimo u inko u tize tishi a ni tike u guna unyinza urusa ana ware kadure kani. ¹⁸ Mimani in zini nyinza urusa unice num, me a coo desa matumam mazin nu nyinza urasa um. ¹⁹ Wagun me, “Acoome maraa?” Yeso ma ka birka we magu, “itashimiba nani a coo um, inda gi irusam ida rusa a coo u me. ²⁰ Mabuki ni guran nigino mamu nan na hira ati inso uganiya amen nu dungara anyimo udenge Asere, ani me daki uye ma meki barki sa u ganiya u me dakki wa wuna ba udaza. ²¹ Makinki uguna uwe, “indi dusa, idi nyarini mi ida kem me miba, idi wiji a nyimo u cara abanga ashimeni. Ahira san in haza idake irusa u hana me ba. ²² Mayahudawa magu, “Madi hu ni ce nume ni ni, sama guna ahira sa in haza idakee ida hana shiba?” ²³ Yesu magun we, shi a dizi ani

irani, mi Asesere ani. Shi ira unee ugeuni, mi kuma daki un nee ugen ne uniba. ²⁴ Inee ini ya wuna magunan shi idi wiji anyimo ucara abanga ashime in. Indaki ya hem in mi ba idi wiji anyimo amadi mashi. ²⁵ Ba wagun me, "Humani aveni?" Yeso magun we, "imumbe sa mabuka shi da ti utuba. ²⁶ In zin ni mum gwardang san di buki shi, inkuri in gbarika shi aini. Vat a ani me de sa ma, tumam, una kadure mani, ati mumume sa makuna ahirame, ti mu mum tigino tini in bo unee." ²⁷ Daki wa rusa imumbe sa mazin nu bo me ani ce na coo me. ²⁸ Yeso magu, "Inki yahiriza vanaunu Azesere ani me idi rusi mimani, daki ma wuza ani me barki ni ce mumba, kasi gusi a coo ma dungaram, ane ani in bo ti mumum tiginoo. ²⁹ Mede sa ma tuma, ma zi nigome nan mi daki ma cekum isisi imba, barki in wuza timumu sa ti mumum tiginoo. ³⁰ Sa Yeso mazin nu bo uti momu, gbardang wa hem in me. ³¹ Yeso ma buki Ayahudawa sa wa hem in me, "inki yatonno anyimo atize tum shi anu tarsa um wani aka dure. ³² Idi rusi kadure, kadure kadi burishi. ³³ Wakabirka, "We bisana bi Ibrahim bini daki tamu wuza nirere ahira a uyeba, aneni udigu, a dibuirishi?" ³⁴ Yeso magun we, "kadure, kadundure, in gussan shi, vat de sa ma wuza bi wuza wuza bima dini urere u madini mani. ³⁵ Urere be, mada cikke akura madini ba, dama ciki madisani. ³⁶ Barki anime, inki vana mabura shi, idi cukuno anu bura kam. ³⁷ In rusa shi bisana bi Ibrahim bini, inyara ihuni mi barki ni guran num ni zomen na hira ati cukum anyimo ashi. ³⁸ Mabuka ti mu mum sa ma ira ahira a coo

um, shi iwuba imumbe sa ya kunna ahira a coo ushi.”³⁹ Wa kabirka wagun me, “Ibrahim mani a coo uru” Yeso magun we, “Gussishi a hanna Ibrahim wani ida wuza i mumbe sa Ibrahim ma wuza.⁴⁰ Ine ini aname inyara ihunimi, unume sama buka shi kadura sa makunna a hira Aserte. Ibrahim daka ma wuzi anime ba.⁴¹ I wuzi imumu ya coo ushi. Wagun me, “Haru daki ayon duru upebu uniba, tizinka coo u inde: Asere.”⁴² Yeso magun we, “Gusi Asere a coo u shi mani, ida hemin mi, barki ma aye usuro a hira Asere mibe abame, daki barki ni ce num nini ma aye ba, Me nani matuman.⁴³ Nyani ya wuna daki ya rusa tize tumba? barki sadaki sa idake ikuntize tum tiniba.⁴⁴ Shi wa coo, ushi uburu mani inyara i wuzi imumu ya coo ushi. Meunu huzaa nu mani daati utuba mada tunzino me a kadure barki kadure ka zoni a anyimo ame. Uganiya sa mabo ma cuco, mabo u zina ume uni barki me una macuco mani nan ka coo a mooco.⁴⁵ In boshi kadure daki ya nyaa ce in mi ba.⁴⁶ Avee ni anyimo ashime mamekum in hara nimadi? Inki mabuka kadu re kani nyani yawuna daki ya hen in miba?⁴⁷ Me de sama zi wasere make ma kunna tize ta, asere, shi da kunna shi tize tasere barki sa shi da Asere.”⁴⁸ Mayaduwa wakabirka me, “tidabome kadure ba barki sa taguna hu ubasamariya mani u zin na gbergene?”⁴⁹ Yeso makabirka, “Minzoom na gbergene, inyinza a coo um ti nanu. Slive ida nyin zami tinanu tum ba.”⁵⁰ Idaa nyaram u ye zize u nice numba, anunyara u anime warani wagwara.⁵¹ Kadure, Kadure imboshi. Vat due sa matarsa tize tum, madida irame iwono ba.”⁵² Ba

Uyuhana Bikoro bu wotatari:53xxixUyuhana Bikoro bu kirau uzatu inde:6

mayahudawa wagunme, anume tarusa in zin na gbergene. Ibrahim nan ana katuma kasere wa wijo. hube waguna, debesa matarsa tize tuwe madi da donkin kino me iwowoba'. ⁵³ Uda tekuwe a coo uru Ibrahim sama ma wi, nani uteki me? ana dang aka tuma kasere wawijo, hu ucira nice nuwe aveni?" ⁵⁴ Yeso makubirka, "Inki ma heza nice num uyeze usisi unee ani, acooum mani Asere ashime. ⁵⁵ Shibe itashime ba, min inrusanme. inki maguna intamin me, macukuno kasi we ini, una ma cuco. ⁵⁶ Min rusanme intarsa tize tume. Aco ushi ibrahim ma zin na puru a rum in nu ira u wui um, ma ira uni ma wuna apum arum". ⁵⁷ Ma yahudawa wagun me, "Daki wabiki tiwe akuru ciibi sa udigu wamu ira Ibrahim?" ⁵⁸ Yeso ma gun we, "kadundure kani in boshi, ayoo Ibrahim adumo am ani. ⁵⁹ Wa ziki apo wadi tizimeni, Yeso ma hunze nice mimeni, ma suri u denge Asere me.

Bikoro bu kirau uzatu inde

¹ Sa Yeso ma haka u aka ma iri ure urubu datti sa ayo me. ² Anu tarsa umeme wa iki me"vana udungara utize ta Asere, aveni ma cari abangan, me mani nani aka co me, sa ayo me urubo? ³ Yeso makabirka, Inzo memani ba nan aka co me wa cari abangan ba, ani me batibezu katuma ka Asere anyumo ame. ⁴ Ya cukuno gbass tiwuzi katuma ka de sa matumanunu wui. Niye ni ize ba de sa madake ma wuzi katuma. ⁵ Uganiya sa marani une mi mani ma saa mune. ⁶ Sa Yeso ma boo timum tigeme, ma cofi tobi adizi, ma cumzo manyanga me in tobi tumeme, ma humka

Uyuhana Bikoro bu kirau uzatu inde:7xxxUyuhana Bikoro bu kirau uzatu inde:20

ajeunu me inti nyanga me. ⁷ Ma gun me, dusa, uka kpico ani w(n nu siliom (Agi kadura). unu me ma dusa maka kpico aje me apokino. ⁸ Anu turra umeme nan nabu sa wa russi me ini kuri wa gu, “Inzo unu ugeme mani unu wuza unukuri nigemeba?” ⁹ Aye wa gun “memani”. Aye wa gu “im-im, anime ma insa muhenu mumeme”. Anime ma gu “mimani unu igino me”. ¹⁰ Wa gun me “Awuza aneni a pokō we aje?” ¹¹ Ma kabirka “Unu me sa agusan me Yeso mani ma rumo tinyanga ma humka aje ma gunan mi. hana uraba u siluwam uka kpico. mi be maka kpico. aje anno apokino”. ¹² Wa gun me “ma raa? ma kabirka in tam ba?” ¹³ Wa eh unu nume sa maazi urubo me ahira anu bize urusa. ¹⁴ Unu wui wa sabar uni Yeso ma pitti tinyanga, ma pokī me aje men. ¹⁵ Anu bezi urusa wa kuri wa iki awuza aneni apoko me aje me. ma gun we “ma wunam tinyanga aje am, ana me in hira”. ¹⁶ Aye anyumo anu bezi urusa me wa gu “unu ugino me unu Asere mani ba barki mada tarsa uwui asabar ba” Aye wa gu “Adi wu aneni unu cara abanga ma wuzi usandi imum igeme?” Abini me wa harzina. ¹⁷ Wa kuri wa iki urubo me, “Nyanini u boo anice nume barki sa ma pokō we aje?” urubo ma gu “unu kurzo utize ta Asere mani”. ¹⁸ Ana me daki a Yahudawa wā hem ini rubo imeme nan upokino aje ameme ba, senke sa wa titi anu uyo ude sa makem upokino aje me. ¹⁹ Wa iki anu yo umeme, “Vana ushi me mazigeme sa ya guna ya yoo me urubo me? a wuna aneni ma hira aname?” ²⁰ Anu yo umeme wa kabirka we “Tirusa vana ugeme uru mani, ta

yoo me urubo. ²¹ Ana me sa ma hira titandura ba, de sa ma poki me aje me titandura me ba. Ikon i tize inice nume” . ²² Anu yo umeme wa buu timum tigeme, barki sa wa kunna biyau ba Yahudawa. Barki sa a Yahudawa wamu hem vat de sa ma guna Yeso vana Asere mani, wadi suso me udenge Asere me. ²³ Barki anime ani anu yo umeme wa gu, “ma zome vana ba ikomme”. ²⁴ Wa kuri wa titi urubo me uku kure wa gun me, “Nonzo Asere. Haru tirusa unu ugeme unu cara abanga man”. ²⁵ Unu ugino me makabirka, “In tam nan me unu cara abanga mani, imum inde ini inrusa mazi urubo mani, aname be in hira”. ²⁶ Wa gun me “Nyanini ma wuna we? ma wuu aneni ma poki aje awe me?” ²⁷ Mamu buka shi daki ya kunnaba! nyanini ya wuna inyara ikuri ikunna? Nani inyara icukuno anu tarsa umeme, ana me? ²⁸ Wa cari me iruban wa gu “Huu unu tarsa ume mani, haru anu tarsa u Musa mani. ²⁹ Tirusa Asere ma buu tize nan Musa titanduru unu ugeme ma suro abaniba”. ³⁰ Uni me ma kabirka ma gunwe “kash ita shi ahira me sa ma suron ba, ma ye ma poko aje am. ³¹ Tirusa Asere madi kunna anu csara abanga ba, ingi unu ma nya nice ma wuza imum sa ma ma nyara, maka kunna me. ³² Datti sa abari unu daki amu kunna uye ma poko aje unu sa ayoo me urubo ba. ³³ In dagi unu ugeme inzo ahira Asere mani ba, madada wuza imum ba”. ³⁴ Wa kabirka wa gun me “Aye we anyumo ucara abangan, huu be u nyara u dungaran duru?” wa suso me. ³⁵ Yeso ma kunna agi we suso me udenhe Asere. Ma kem me ma gun me “Wa nya vana Asere uhem?”

³⁶ Ma kabirka me ma gu “Aeni me, Ugomo Asere, sa indi hem me?” ³⁷ Yeso ma gun me “wa ira me, memani mazin tize nan hu” ³⁸ Unu me ma gu. “Ugomo Asere ma hem”. Ma wuzi me ninonzo. ³⁹ Yeso ma gu “Ma aye unē ugeme barki ubarka an de sa wa ira wa iri, barki ande sa wa hira wa cukuno arubo”. ⁴⁰ Are anu bezi urusa sa wazi nan me wa kunna timum tigeme, waiki me “Haru arubo wani cangi?” ⁴¹ Yeso ma gun we “Idada zina shi anu cara abangan ba ingi shi arubo wani ana me ya guna, Ti hira,’ ani me ucara ushi me wa cukuno.

Bikoro bu kirau

¹ Kadura, kadura inboshi desa daki maribe ana tukum uhana itamba, manno matarsa ure una, unu uginome ukari mani. ² Desa da maribe ana tukum memani unu tarsan ini tam imi. ³ Unu hira anatukum ma adi pokimeni itamme ikuna nimyiran numeme, matisa item imeme in ta zaa tiwe na kuri ma han we amatara. ⁴ Sa ma ēn we vat a matara, ma haki aje aweme, itame unu tarsa ume, barki wa rusa nimyiran numeme. ⁵ Wa ke wa tarsa ugenuba senke wa sumime, barki wa tame nimyiran ni ugenuba. ⁶ Yeso ma wuzi we tize in nubata, da wa tinka imum me sa ma buu we ba. ⁷ Yeso makuri magun we, “Kadundura, kadundura, in buu shi, mimani ana tukum item. ⁸ Vat andesa wa ē aje am akari wani nan anu bursa tirunga tanu, da itam me ya kunna we ba. ⁹ Mimani anatukum, me desa maribe ahira am, madi kem ubura, madi ribe ma suri makure makim ahiraukese. ¹⁰ Ukari mada ezeba senke barki ma wuzi ni kari nan

uhuna anu, ma aye ini barki wa kem uvengize wa kuri wa kem uvenke gbardan. ¹¹ Mi mani unu tarsa inanu uhem, unutarsa inanu uhuma maki nyanice nume barki itam ime. ¹² Desa mazi vana uka dura, da unu keseba, desa da memani unu itam, ingi ma ira Biyayau bi eze madi sumima ceki itam me, Biyayau me bidi zike itam me bi samirkawe. ¹³ Ma sumi barki me una katuma ki kirfi kani mada igizome ini itam ba. ¹⁴ Nimani unu tarsa ina anu uhuma, in rusa am, am wa rusam. ¹⁵ Acoo me ma rusam, nima in rusa acco me, ma nya nice num barki itam. ¹⁶ In zin in ire itam sade ini goo nige niniba itam iginome, ya cuku, in ên in ini, we cangi wadi kuna nimyira num barki wa cukuno nigoo ni inde unu utarsa u inde. ¹⁷ Barki ane ani acco ma hem in ni ma nya iriba barki in kem me. ¹⁸ Unu zika ume ahira am ma raniba, ini nice num ma nya shi me barki ma bari in nya me, inzini ubari in ziki me. Na kaba ubuka ugino me ahira acco um. ¹⁹ “Uhana ace wa ribe anyimo ama Yahudawa, barki ogoran agino me. ²⁰ Gardan anyimo awe wa gu, nizin unu gbardan, unu iranza mani. Barki nyanini in zinu kunna ume”. ²¹ Aye aweme wa gu, agoran agino da ade sa mazin in na gbargena mani ba. Nani una gbargene mada ke ma poki aje urubo? ²² Uganiya u udi kpechu a Urushalima wa aya. ²³ Uganiya unikuzi nini, Yeso mahak anyimo anikobo ni Sulemanu. ²⁴ A Yahudawa zogizi wa gu, “Unu maya uni idi ceki duru, anyimo ma, aye, ingi hama iri Asere, bukan duru ti rusa”. ²⁵ Yeso magun we, “In boo shi a ani daki ya hem ba, imum be sa in wuza anyimo nizana

acoo um ine ini ibezizi me aveni. ²⁶ Vat ani me daya hem ba barki shi da itam in ini ba. ²⁷ Itam ini ikuna nimyiran num, in rusa we wa tarsam. ²⁸ In nyizawe i zatu marsa, wada dinkino me iwono ba, unu bara uwe ataritum mazoni. ²⁹ Acoo um, desa ma nyam we mateki kondavi uni gbardan, unu rusa ubura uwe atari acoo ma rani ba. ³⁰ Ni nan kacoo a inde ani. ³¹ Ba ma Yahudawa wa ziki apo barki wa vingizi meni. ³² Yeso makabirkawe, “Mabezi shi timu mum tihuma gbardang ahira acoo um barki iya imum ini anyimo iginome izin vingizi umni?”. ³³ Ba ma Yahudawa wakabirkame, “Da barki kare katuma kahuma kani ti nyara uvingizi uwe ni ba, barki u cara, barki hu unu ma ni, ukurzozo nice nuwe Asere”. ³⁴ Yeso makabarka we, “Unyitike u ginome u zoni, anyimo ashi, maguna, “Shi makiri?”. ³⁵ Inki mattawé makiri we ande sa tize ta Asere ta ē ahira aweme (wadake wa da pura me tize ba). ³⁶ Ibo desa acoo ma zauka makuri matumime unē, uzinnu cara, Barki maguna, mi vana Asere mani? ³⁷ Indaki ka coo um kaniba kati ihemin mi ba. ³⁸ Ingi in wuza anime, daki shi yahem inmi ba, hemni inni mu me barki i rusi, ikuri irusi acoo ma raa anyimo am, mi in raa anyimo coo. ³⁹ Wakuri wa sokace umeki ume, madusa me imumime, masuri atari tuwe. ⁴⁰ Ma dusame imum ime uhana uraba u Urdu, uhana ahira sa Yohana ma zin nu wuza u baptismal makuri ma cukkuno a hirame. ⁴¹ Anu gbardang wa ē ahira me, wagu “Kadure daki Yahaya ma wuzi ire imum u ira ba, vat imum me sa Yahaya magu anice ninu ugeme kadure kani”. ⁴² Anu gbardang wa hemen imme a hirame.

Bikoro bu kirau iini inde

¹ Urunu nisame Li'azaru, mawzi uko ni. Me unanu Batayamani agiro an maryamu nan nu henu me Matta. ² Maryamu uginome sama humuka Ugomo Asere in mani mahuma mavisi me ti buna tume inti ce tumeme, deebe sa uhenu me Li'azarus mazi uhumaba. ³ Anu henunugino me a eh watumin inkadura ahira a Yeso, agi, “Ugomo Asere, gunkuno, me de sa wahem ni mazome nihuma ba”. ⁴ Sa Yeso ma kunna, bama gu “ukoni uginome udala ayo me in ni wonoba, anime uzika Asere uni, barki vana Asere makem ninonzo ahira ame”. ⁵ Yeso ma hemum matta, nan nu henu u me a Li'azaru. ⁶ Sama kunna uguna Li'azaru mazi uhumaba, ba ma cukkuno uha atiye tire ahira sa ma raa ni. ⁷ A' anime, magun nanu tarsa unme, “Acatiha u Yahudiya”. ⁸ Ba anu tarsa umeme wagunme, “Unu dungara aname ma Yahudawa ma nyarawe barki wa tizziwe inna poo, anime unyara ukuro abirkome?” ⁹ Yeso makabirka magu, “Ingussa uganiya kana kirau in kani kare ka ni ani hiriba? inki unu ma wuza tanu inwui, Mada pilikome ba, barki mahira u suro umasa mune ugeme. ¹⁰ Anime inki unu ma wuza tanu a nyimo aniyе, madi pillizo barki masa ma zoo me nan meba. ¹¹ Mabuka immum iginome, adomo atinum tigino me, bama gunwe, “Uroni uru Li'azaru mahama amoro ma, indiha inka hiriza me. ¹² Ba nu tarsa umeme wagunme, “Ugomo Asere, inki moromanimazin innu wuza madi hiri”. ¹³ Yeso ma buki tize tiwono i Li'azaru we wa gusi mazin inmoru muvenk u ni. ¹⁴ Yeso beziwe uguna, “Li'azaru ma wono.

¹⁵ Inzin hiruba irum barki shi, san zoo ni barki ihm. Acetiha ahira. ¹⁶ Toma sa atissame bibara, magun nu kasu anu tarasa umeme, “Acatidusa barki tiwi nogome nan Yeso”. ¹⁷ Sa Yeso ma buki, makem Li'azaru mamu wuna tiye tinaazi anyimo acau. ¹⁸ Ubatanya uzi mamu nan nu Urshalima, “Tanu tini cin sa ti zoome piit nan we. ¹⁹ Ma Yahudawa gbardang wa eh u iso u Maryamu nan matta tiyom ti wono unu uwe. ²⁰ Sa Matta ma kunna Yeso ma eh ze, bama dusa barki maka kemme, a Maryamu ma ciki anyimo kura. ²¹ Matta magun Yeso, “Ugomu Asere, dagu urani unu ura, mada wonoba”. ²² A anu ma vat imube sawa ikko ahira Asere madi nyawe. ²³ Yeso ma gunme, “Unu uwe madi vengize”. ²⁴ Ba matta ma gunme, “Min rusa maa vengize roo nu hira anu wijo roni mara vat”. ²⁵ Yeso magunme, “Mimani uhirsa a nu wijo, im mani u veno ize, desa maa nya kaduren in mi, in ma wono madi vengize. ²⁶ Anime vat desa ma vengize, mahem in mi, mada wono ba, wa hem in ani me?” ²⁷ Ba magunme, “mh. Ugomo Asere, mahem ma inko iriba hamani vena Asere sa u eh ze unee. ²⁸ Sa maa buki anime, makuri makatita uhe nu me Maryamuanikira. magu “Unu dungara mabiki, matissawe”. ²⁹ Sa ma kunna anime, mahiri dibe maha ahirame. ³⁰ Yeso mazi mamu ribe akkupinme ba, maraa ahirame sa matta ma kem meni. ³¹ Nan ma Yahudawa maginome sa ma zi nan Maryamu, ande sawa eh me tiyom. Wairi ma suro akura dibe, watar sime, waa basa agi mahana a so a ni icau. ³² Sa Maryamu mabiki ahira a Yeso, ma rizi atibuna

tumeme, magu, “Asere, agi wa zi nan haru, uhenu um mada wonoba”. ³³ Sa Yeso ma irame mazinna so, nan ma Yahudawa ma gino sama tar sime, ma bassa anyimo abibe bilau makuri ma wuzi ma aye. ³⁴ Magu, “Abani ya natameni?” bawa gunme, “Asere, aye ira”. ³⁵ Yeso ma shi. ³⁶ Ma Yahuidawa wagu, “ira u hemme sama zini ahira a Li'azaru!” ³⁷ Aye wagu, “Unu geme sa ma nya u rubo u hira hira, madake makarti unu uge me iwonoba? ³⁸ Yeso mazinnu basa abanga in nice nume, madusa icaume, icaume ubere unu a inpin inipo. ³⁹ Yeso magu, “Akari nipome” matta u he nu u Li'azaru sa wi, magun Yeso, “Asere, nipomme naa mu ma wuna tiye tinaazi”. ⁴⁰ Yeso magunme, “Magunan u inki wa hem udi iri ubari Asere”. ⁴¹ Wa kari nipome. Yeso ma yeze aje magu, “Acoo, ankoi barki u kunnam”. ⁴² In rusa ukunnam vat uganiya, barki nigura nige sana katem inzin tizee tiginome, barki wa hem hamani wa tumam. ⁴³ Sama guna anime, mayeze nimyiran magu, “Li'azaru, suro! ⁴⁴ Uni wonome ma suri, tibuna tumeme nan tari me atirzi innu malthi, muhenu me a impi unu poru. Yeso maa gunwe, “Soponi me, madusa”. ⁴⁵ Anyimo Yahudawa sa wa eh ahira a Maryamu wa iri mmme sa Yeso ma wuza, wahem. ⁴⁶ Aye wukuri ahiraanu bezi urusa wa buku we imumbe sa Yeso ma wuza. ⁴⁷ Ana katuma kadang ka sere nan anu bezi urusa wa ari ti cukum ahira inde, wagu, “nyaani tidi wuzi?” unu geme mazin nu bezi imum gbardang. ⁴⁸ Inki ta ceki me anime, vat wadi hem imme, ma Romawa wadi eh waburi a hira aru nan ti

mum tiru. ⁴⁹ Vat anime, uye anyomo, kayafa sa me mani unu dangdang ukatuma ka sere aniwe niginome, magun wa “Ita shi imumba”. ⁵⁰ Daki ya merum unu inde mawi barki anu, innu vat ta nu wawi. ⁵¹ Mabuki anime barki daki ni ce nu meba, barki me mani una katuma ka sere kadang, mawuzi tizee tigino ubezi uguna Yeso madiwi wi barki anabu. ⁵² Daa barki sa anu cas ba, barki a orso ahana Asere sa wa shagali ahira a inde. ⁵³ Datti usuro uwui ugino me watubi unyara una uhuna u Yeso. ⁵⁴ Datti abinime Yeso ma cekki tanu amasa anyimo a Yaudawa, makuri unire nikira anija ai pine sa atissa Ifraimu. Abirko me ma cukunonan nanu tarsta umeme. ⁵⁵ Uganiya vidi wa Yahudawa wa eh maa mu, vat uwe wadusa u urshalima ani kira nini pin me da uwui u idime wamu aye ba barki wa kpici ace a we. ⁵⁶ Waribe unyara Yeso in tize inna cece awe sa wa tutur anyimo u denge Asere, agi, “Nyani ibassa? mada aye me u idime ba?”. ⁵⁷ Unakatuma kadang ka sere nan anu bezi rusa wamu nya tize agi vat ahira sa a ira Yeso ni a eh abukkuwe barki waka mikime.

Bikoro bu kiran inni re

¹ Adi tiye utasi u idi u eh yeso vana Asere ma eh ubatanya ahira sa li'azaru marani, de sa yeso ma hirza me iwono. ² Asiri imumare ini yee abini me, marta mani ma wuzi niyau me, li'azaru mara anyimo anu reeme na yeso me. ³ Maryamu ma ziki mani ma humaka atibuna ti yeso, ma ditri in tice tumeme, akura a dusa agumurka unu nya umani me. ⁴ Yahuda iskariyoti, unu

anyimo ahana aka tuma kameme, de sa madi nya yeso me, ma gu. ⁵ Nyani ya karti azizi mani mage me, ama danarii akura ataru, ahari anu dira ikirfi me? ⁶ Ma buki ahini me, barki ma da nyiza me anu dira ba, barki me ukari mani ulalitan ikirfi me ura atari time tini madi sosi tari anyimo me ma isa ikirfi me. ⁷ Yeso magu, aceki me ma inki mani me, barki ronu uvati um uni. ⁸ Iciki na nanu udiri ko di uya uwui, ida ciki shi na mi kodi uya uwui ba. ⁹ Sa ni ori na yahudawa gbardan na kuna agi ma rani, wano wa eh, u aye uweme azo barki yeso mani cas ba barki wa iri li'azaru desa ahirza me iwono. ¹⁰ An dadan dang wa cukuno wa gu, ahu li'azaru me cangi. ¹¹ Barki me mani ayahudawa gbardan, wazinu harzina utarsa u yeso. ¹² Ahira asani ni ori na u sa wa eh u idi, sa wa kuna yeso madi eh a urushalima. ¹³ Wa ciri mava mu dasino wa susi uka kaba ume, wa heze amyinan wa gusi hossana a, anonzo niza nun eye anyimo aniza nu gomo Asere ugomo isra'ilawa. ¹⁴ Sa yeso ma kyem ku zanki ma nyineni, kasi sa anyetike agu. ¹⁵ Kati ukuna biyau, uca anu sihiyona, ugomo uwe mano ma eze asesere aku zenki. ¹⁶ Unu tuba ahana katuma kememe wa rusi imume ba, sa amare ninonzo ni yesu, wadu ringi imume sa anyetike abanga mameme i yenne awuza me ini. ¹⁷ Ni ori me sa ma zina we uganiya sa ma titi li'zaru masuri anyimo icau, ma hirza me iwono, we wani wa bezizi agi ana. ¹⁸ Ine ini ya wuna ni ori me na suri ukaba ume, barki sa wa kuna ma wuza timumum. ¹⁹ Afarisiyawa a gusin na cece awe me, ya ira! ti darusan duru iri mambe

irani une vat ura amaru ame ani. ²⁰ Ade sa wa eh u idi uni nonzo a helenawa wa rani. ²¹ Sa wa eh ahira a filibus, unu anu betsaida amyanga mu galili, wa iki me wa gu, “Una kura ti zin nuzo ti iri yeso.” ²² Sa filibus ma ha maka buka Andarawus, andarawus makuri maka aye nan filibus wa duku buki yeso. ²³ Yeso makabirkwa we magu, uganiya wa aye sa adi nonzo vana unubu. ²⁴ Ane ani in boo shi, ingi da abira be hoo bi alkama ba wono ba, bidi cukuno isi si bini. Ingi ba wono bidi nyozo ahana. ²⁵ Unu so urai umeme madi diri uni, desa ma game urai umeme unee ugeme, mabarka uni uhana umara unee. ²⁶ Desa madi wuzom katuma, ma tarsum, Ahira sa irani abine ani urere um madi cukuno ni, desa ma nonzom aco madi nonziko me. ²⁷ Ana me in kuna gitak iriba im, nyanini indi gu? in gu aco zikam uganiya ugeme? ma aye ini barki uganiya ugeme. ²⁸ Aco nonziko niza nu we me, a kunna nire ni nyira asesesre na guna, ma nonzome idi kuri in nonziko me. ²⁹ Ni ori me sa ma turi ahira aweme wa kuna ni myira, wagu, “Iri imum ini ya gumo” aye wa kuru wa gu, “Bibe biri ba sere bini ba buka me tize”. ³⁰ Yeso ma kabirkwa magu, azo barki mimani awuzi nimyiran nigin aba, barki she wani. ³¹ Ana ani adi wuzi une dang une ugeme. ³² Me uganiya sa ahenzem asesere adizi indi hunguko anu vat ahira am. ³³ Ubuka anime ma bezi usanda iwono sa madi wuzi. ³⁴ Ni ori me na kabirkwa me nigü, u shiria uru wa bezin duru unu guna a vana Asere madi cukuno uhana umara unee. Anani udi gu udoli uni ayeze vana unu? aveni vana unu me? ³⁵ Yeso magun we,

masa mazin nan shi uhana uganiya cin waje. Wuza ni tanu uganiya sa masa mazi na shi kati mare ma biki shi, una tanu anyimo amare ma tame ahira sa ma hakani ba. ³⁶ Hem ni in masa me, uganiya sa in zi nan mani, barki icukuno in me a ma sa. A yahudawa wa hem in me ba, yeso ma buki ani me uganiya sa ma dusa uka gune uwe. ³⁷ Yeso ma wuzi we tere timumum gbardan aje aweme, in anime wa hem in me ba. ³⁸ Barki amyinca ubuka ishaya magu, ugomo Asere, aveni ma hem in tize tuwe me? ahira aveni abuki ubari ugomo Asere. ³⁹ Ine ini ya wuna da wa hem ba barki ishaya ma kuru magu. ⁴⁰ Ma wuna we irubu, makuru ma wuna we ugas umu riba, kati wa hira inaje aweme, wa kuri wa rusi amu riba. ⁴¹ Ishaya ma buki ani barki ma iri ninonzo na Asere, ma kuri ma bo ubari Asere. ⁴² Barki anime anu gbardan anyimo ana katuma me wa hem in me, anime barki biyau ba farisiyawa, sa wa be za ace ba, barki kati agz we. ⁴³ Wa tикин nu su ninzo na nabu ini nonzo na Asere. ⁴⁴ Yeso ma yeze nimyira magu, desa ma hem in mi azo imani ma hem in mi ba, de sa ma tumam ini. ⁴⁵ Desa ma hiram, ma hira desa mz tumam ini. ⁴⁶ Ma aye unee unu guna mi masa mani, de sa ma hem in mi kati ma wuzi tixukum ti maree. ⁴⁷ Desa ma kuna tize tum, da ma inko me imum in wuza ba, azo ma aye in weki une imum in wuza ba, ma aye barki in buri unee. ⁴⁸ De sa ma gami, da ma kaba tize tum ba, mazin ununn waki ume imum iwuza, tize sa ma buka tene tini tidi weki me imumiwuza rono umara unee. ⁴⁹ Azo barki nice num nini ma buka tize ba, ac uge sa ma tuma ini ce nume ma nyam

nikara ni mumsa indi buki, nan imum sa indi wuzi. ⁵⁰ In kuri in rusi imum imeme urai uhana umara unee. Barki anime, imum be sa in boo izi nu boo me kasi sa aco ma bukam.

Bikoro bu kirau inni taru

¹ Uganiya idi wa mu aye ba, yeso ma rusi uganiya uhira ume unee ukuro ahira aco, ma zinu su anu ame sa wara unee, mazinu su uwe uhana mara unee. ² Azinu re imimare ini yee bi be bi burbamu ribe iriba iyahuza iskariyoti vanu saminu madi zizi Yeso. ³ Yeso marusi kondi nyani ya cu udang ira atari tume, ma rusanya suro ahira Asere ani ya suroni, idi kuri ikuri ahira Asere. ⁴ Manno ma ceki are imimare me, ma inki u gyeptu u impino umeme, ma ziki ku puri ma tiri utino. ⁵ Ma gamirka myei ukwano dan, ma kpici tibuna ta hana akatuma ka meme, madu viziunu puri me sa ma tira utino umeme. ⁶ Sa ma aye kpici utibuna ti Bitrus, bitrus magun me, “Ugomu Asere, hamani ini ce nuwe udi kpicum tibuna?” ⁷ Yeso ma kabirka magu, “Ana me utawe imum me sa izinu wuza me ba, inka ma mara udi rusi.” ⁸ Bitrus ma gu me, “Mi ma hem ba, uda kpico mi tibuna ba sa unee wa mara!” Yeso ma kabirka me magu, “ingi da ma kpico we niba, uzo we unu um ba. ⁹ Bitrus magu me, ugomo Asere azo tibuna nan nice num” ¹⁰ Yeso magu me, De sa ma zoro mada nyara ukpico v iri mum ba, tibuna tini cas adi kpici, barki amu kpico me. Izi lau azo vat ushi ba.” ¹¹ Barki ma rusa uye madi nyare me, ine ini ya wuna maguna, “Izi lau vat ushi ba.” ¹² Sa

ma mara ukpico uwe tibuna me, ma, i ugyeptu u impino umeme ma impino ni ma duku gun we, irsa imum be sa ma wuza shi? I gusam unu nyetike, nan ugomo Asere. ¹³ Ane ani daki ya hunne me ba, ane ani inzi. ¹⁴ Mi unu nyetike, nan ugomo Asere, ma kpico tibuna tishi, shi idi kpici tibuna ta cee ashi. ¹⁵ Ma wuza ani me batshi iwazi kasi mime. ¹⁶ Kadure kani izinu boo shi, urere mada teki me una kura ame ba, vana uka dura mada teki me desa ma tuma me ba. ¹⁷ Inki irusa anime, i kuri iwazi imumu ihuma shi ana muriba murum muni. ¹⁸ Azo vat ushini in boo shi ba, in rusa ande sa ma zauka. In wuzi anime barki amyinca tize ta Asere tini, unu guna desa mazina re imimare im, ma ga mi. ¹⁹ In di booki shi ana me uganiya wamu aye ba, in! i uganiya wa wuna inya mu riba mimani me. ²⁰ Kadure kani, in booshi, desa ma hem indesa ma tuburko, ma hem in mi mamani. Desa ma hem in mi, ma hem indesa ma tumam. ²¹ Ugainya sa yeso ma suka anime, iriba ya wume gitak ma boki magu, kadure kani in booshi uye anyimo ashime madi zizum. ²² Ahana katuma kameme wa tunguno u hira acece, unu gusa aveni ma boo me. ²³ Uye anyimo ahana akatuma kameme, desa yeso mazinu su ume, ma ciki upuru umeme. ²⁴ Bitrus ma dari me magu, “Bukan duru yeso ma boo aveni”. ²⁵ Desa mara upuru uyeso magu me, “Ugomu Asere aveni?” ²⁶ Yeso ma kabirka magu, “me mani desa indi inta imumare in nya me” sa ma inta imimare, ma wu yahuza iskariyoti vana usaminu ayo. ²⁷ Sa ma kaba imumare me, imum me irizi me iriba, yeso magun me, “Wuza

imum be sa udi wuzi ana me”. ²⁸ Anyimo ande sa wazina re imumare me, wata we imum me sa ya wuna yeso ma boka anime ba. ²⁹ Wa gusi nani yeso maguna me ma kuri ma siri iri imumare in, nan ma nya anu dira akara ire imum, barki sa me yahuza mani ma canti ulalinta ikirfi iweme. ³⁰ Me yahuza sa ma kaba imimare me, ma ba soru, ini yeeme. ³¹ Uganiya sa ma suro yeso ma kuri unu magun, ana ani adi nonziko vana unu bo aduku nonziko Asere ahira ameme. ³² Asere adi nonziko me, me ma nonziko Asere. ³³ Ahana acincin am, ade uganiya cingilin inzi nashi, idi nyarum ma mu boka ayahudawa magu, ahira sa in hanzani idaki iha ba ane ani inboo shi ana me. ³⁴ In nyiza shi tize tiso, ine ini iwuzi usu ace ashi, kasi sa ma wuna usu ushi ane shi idi wuzi. ³⁵ Uwuza anime ani udi wu marusi shi ahana akatuma kame kani, ingi izinu su ace ashi me. ³⁶ Bitrus magun me, “UgomosAsere, uhaza abani?” yeso ma kabirka magun, “Ahira sa in hazani udake utarsum ana me ba, udi tarsaum ana dumo”. ³⁷ Bitrus magun me, “UgomosAsere nyani ya wuna, adake in tarsuwe ana me ba? yeso magun me, indi. nya nice num barki hu”. ³⁸ Yeso kabirka magun, “Udi nya nice nu we barki mi? kadure kani in boo we, urunu ubi goro unu sana ahira, udi gu uda rusa mi ba kani ka taru”

Bikoro bu kirau inni nazi

¹ Kati icari mu riba mu shi ba inko ni urusa ushi ahira Asere, in kuri in ya urusa ushi ahira am. ² Akura aco am ti hira ti cukuno a rani gbardan, barki anime un boo shi indi dusa inka barka shi ahira. ³ Ingi ma dusa ma ka barka

shi ahira, indi kuri ni ey in ziki shi uhana ahira am, ahira sa in rani, icukuno nan mi. ⁴ Ahira sa in hazani, irusa una uname. ⁵ Toma magu me, ugomo Asere ti tame ahira sa u haza ni ba, aneni tidi rusi una me? ⁶ Yeso magu me, mi mani una, mimani kadure, mi mana urai,unu hana ahira aco mazoni, se ahira am. ⁷ Da irusam, inda rusa aco am, uhan aje idi rusi me, idi iri me ina aje ashi. ⁸ Filibus magun me, ugomo Asere bezin duru aco me, ma barin guru. ⁹ Yeso magun me, ma dan donkino nan shi anama filibus uda rusa mi ba? desa ma iram ma ira aco, aneni i gusa akuri abezi shi aco? ¹⁰ Da hem imi ira anyimo aco ba, aco ma kuri ma raa a nyimo am? Tize sa in boo shi azo ahira am ani ti suso ni ba, aco me sa ma ciki anyimo am me mani ma wuza timumum tume me. ¹¹ Rusa ni ka dure kani inra anyimo aco, aco ma kuri mara anyimo am; Inke azo ane ba timumum ini ce nuwe ti hem in me. ¹² Kadure kadure in gusan shi, desa ma hem in mi timumum sa in wuza me ma madi wuzi timumum sa ti tike tige sa in wuza madi wuzi, barki in haka ahira aco. ¹³ Barki konyanini idi inki anyimo ani za num, indi wuzi anime barki a ziko aco me ahira avana me. ¹⁴ Ingi ya ikom ko nyani anyimo aniza num, idi wuzi anime. ¹⁵ In ya hem in me idi tarsi tize tum. ¹⁶ Me indi iki aco, madi nya shi unu benki ma cukuno nan shi uhana umara uneeh. ¹⁷ Bi be bu ugomo Asere ba boo kadure, be sa uneeh wa kabi bini ba, uneeh uda hira me ba uda rusa me ba, shi irusa me ciki nan shi madi cukuno anyimo ashi me. ¹⁸ Inda ce keshi a unu ba, mi indi ey ahira ashi me. ¹⁹ U

ganiya uda cingilin, sa uneeh uda kuri u irum ba, ana me shi i hiram barki mi inda vengize shi idi kem urai. ²⁰ Anyimo uwai ugino idi rusi ira anyimo aco am, shi anyimo am mi anyimo ashi. ²¹ De sa ma kuna ugara um, ma tara tize tum, me mani mazin unu su um; desa mazin unu su um, madi cukuno unu su aco am, mi idi wu usu ume, in kuri bezi nice num ahira ameme. ²² Ya huda (ba iskariyoti ba) magun me, ugomo Asere nyanini ya wuna udi bezi nice nuwe me ahira aru, azo ahira unee ba? ²³ Yeso ma kabirka me, magun me, ingi nu mazin unu su um, ma tarsi tize tum, aco um madi wu usu ume, ca ti ey ahira ame, ti cukuno nigo me nan me. ²⁴ De sa mazo unu su um ba, mada tarsa tize tum ba, tize tum sa in kunna azo tum tini ba, ta co tini desa ma tumam. ²⁵ Tize tige sa ma boo shi, ma dazan in ti cukum nan shi. ²⁶ Unu benki, bibe bilau desa aco madi tuburko anyimo aniza nume me, madi bazizi shi timumum vat ma ringi shi timumum besa ma boo shi. ²⁷ In cesi shi iriba rum, riba irum im in nyiza shi shi; azo u iri uniza unee sa unyiza ba, ane ani mi in nyiza shi ba, kati iriba ishi in curno me ba, ka ikuna iriba ba. ²⁸ Ya kunna magu na shi idi wuzi tanu, idi ey ahira ashi me. De ya wu usu um, ahira ida wuza iriba irum, barki in haza ahira aco, barki aco ma tekum unu gbardan. ²⁹ Ana ma boo ka shi ida sarku aye, uganiya sa ya aye inya mu riba. ³⁰ Inda kuri inboo tize gbardan na shi ana ba, barki ugomo unee ma eze, ma zo iri mum anyimo am ba. ³¹ Barki unee urusi izin nu su aco, kasi aco ma nyam katuma, ane ani in wuza,

ti hiri ti dusa a birko.

Bikoro bu kirau inni cibi

¹ Mi mani nijee nika dure, Aco um ugomo avara mani. ² Birii bige sa bida bi yozo ba, madi gwanika bini bi gesa bi yozo ahana madi bari bini bati bi yozo ahana gbardan. ³ Shi anime izi lau barki tize tum sa ma buka shi. ⁴ Cukunoni anyimo am, mi anyimo ashi me, kasi birii bi gebe sa bida yozo me ahana inice nume ba se inka ba cukuno ba, se ya cukuna atini me, ane ani shime ida rusa shi ba, seja cukuno ahira am. ⁵ Mi mani nijii nimkadure, shi wani iri me, de sa ma ciki anyimo am, anyimo am, anyimo ame, anime iyozo ahana gbardan; Ingi azo nami ba, ida wuza shi iri mum ba. ⁶ Ingi da unu ma cukuno anyimo am ba, adi suso me anyimo ti cukum ti birii, ma ku waa, adi ursa we we areki anyimo uraa abuzi we. ⁷ Ingi iciki anyimo am, tize ashime igizo timumum bisa inyara adi wuzi shini. ⁸ Ahira sa anozo aco am ni, nyizani ahana gbardan, ane ani idi cukunu ahana akatuma kam. ⁹ Ane ani aco um, ma wusu um, ani ani mi ma wuna usu ushi, cukuno ni anyimo anu su um. ¹⁰ Ingi ya kuna tize tum, idi cukuno anyimo anu su um; Kasi sa mi ma kuna tize ta co um, in ciki anyimo anu su umeme. ¹¹ Ma buka shi tize tigeme barki iriba irum im, icukunu anyimo a shi me, barki iriba irum ishime i myinca. ¹² Ubuka um anime, iwu usu ace ashime kasi mime sa wuna usu ushi. ¹³ Uye mazo me unu su, sa utaki ugeme ba, kasi unu ma nya nice nume barki aroni ame ba. ¹⁴ Shi wani aroni am ingi ya wuza imumbe sa ma buka

shi. ¹⁵ Ida ka guna shi arere ba, urere mada rusa me umum besa una kura ame ma wu za ba, barki anime ma guna shi aroni, barki imum sa ma kuna ahira aco um, buka shi. ¹⁶ Azo shi wani ya zaukam ba, mi mani ma zauka shi barki idusa ika nyozza ahana, timum tishi me ti cukuno anime; Ibinani imum besa idi iki ahira aco anyimo aniza num, ma nya shi. ¹⁷ Timum ti geme inboshi, barki iwusu acece ahi. ¹⁸ Ingi unee wa ga shi, urusa ni wa mu gami uduku gami shi. ¹⁹ Da anu nee wani shi, nee uda wuna usu um, barki sa shi anu nee wani ba, barki sa shi zauka shi anyimo unee, ine ini ya wuna unee wa ga shi. ²⁰ Ringi tize me sa ma buka shi, urere mada teki me una kura ame ba, ingi wa yomom wada yomi kunna tishi me. ²¹ Wadi wuzi shi timum tigino me vat, barki niza num, barki wada rusa desa ma tumam ba. ²² Barki ma eh in bukuwe tizeba, wada madini ba ana me wazo we ini mum ibukaba wa mu wuza imum izenzen. ²³ De sa ma gami ma game aco am. ²⁴ Barki da ma wuzi timum sa da uye ma wuzi ba, ahira aweme, wada zo we ini mumu izenzen ba; Ana me wa iram, wakuru na ga mi ubata aco ume. ²⁵ Ya cukuno anime barki a myinca tize ta Asere sa a nyetika, wagu mi sarki iri imum. ²⁶ Uganiya sa unu benki ma aye desa idi tumi shini urusu ahira aco bibe bika dure desa ma suso ahira aco, madi bezi shi mi. ²⁷ Shi idi rusum, barki sa izi nan mi dati utuba.

Bikoro bu kirau inni tasi

¹ Ma buka shi ti mumum tigeme kati awu shi iri zizi. ² Adi suso shi ayimo udenge unonzo Asere,

ane ani uganiya u eze sa kasi mazinu wuza Asere katuma kani. ³ Wadi wuza timummmum tigino me, barki wa rusa me aco me ba wda rusa mi ba. Tize tigino me sa ma buka shi, barki inka uganiya uwe me wa eye, irusin we ikuri irusi ma buka ski. ⁴ Timumum tigino me daki ma buki shi dati utuba ba, barki mazi nigo me na shi. ⁵ Ana me in haka uhana ahira sa ma tuma mini, anyimo ashi me daki uye ma ikom uhaza abani? ⁶ A ani barki sa ma buka shi tize, muriba mushi ma corzino me. ⁷ A ani inboo shi kadure; ya wuna uri in dusa inka da ma dusa ba, unu benki mada aye ahira ashi ba inka ma dusa idi ka tuburko shi me. ⁸ Me sa ma eze, uganiya sa ma aye madi karti uwuza imum izenzen anyimo unee in kadure. ⁹ Asese imum izenzen, barki sa da wa nya muriba ahir am ba. ¹⁰ Ahira a kadure barki sa ma hana ahira aco, ida ka iram ba. ¹¹ Ahira uzatu urusa, barka sa anya ugomo unee ugeme uzatu rusa. ¹² Izinu kasu utize sa idi boo shi idaki irusi tini ana ba. ¹³ Uganiya sa me, bibe bikadure ba aye, bidi tarsa inshi vat anyimo akadure; Bi da rizo inice nume ba ibinani imum be sa ma kunna ine ini madi buki, madi buki shi imumbe sa i eze. ¹⁴ Madi nonzikom; anyimo imum im madi kabi, ma buki shi. ¹⁵ Ibinani imum vat sa aco mazini, im ini barki ane ani ma buka, anyimo im ini makabsa madi boosgi. ¹⁶ Uganiya u eze cingilin, ida ka ira ni miba, inka adandankino cingilin, ikuri irim. ¹⁷ Aye anyimo ahana akatuma kameme wa gu acece awe me, nyanini ma gusan duru anime adandankino cigilin, ida kur irimmiba; inka kuri adandankino idi kuri irim barki in haka uhana ahira aco? ¹⁸ Wa kuri wagu, nyanini ma

Uyuhana Bikoro bu kirau inni tasi:19lUyuhana Bikoro bu kirau inni tasi:31

boo anime ika adndankino cingikin? Tintaduru imum mesa mazinu boo me ba. ¹⁹ Yeso ma rusi wa nyara wa iki me, magun we, izini igino acece shi imum besa ma boo, iki adandankino cingilin ida ka irani ba. ²⁰ Kadure, kadure, ingusa shi idi shi i mu ruba mushi mu di bezi, unee udi wuzi aburu arum; mu riba mu shi mudi bezi, ubezi uriba mushi udi kuri muriba murum. ²¹ Uganiya sa uneh madi zini jasi uyo madi zini riba abiti barki uganiya um wa ate; ugana sa vana ma suru mada ringi me ijasi sa wuza ba, barki iriba irum ivana sa ayo anyimo unee. ²² Shi ana me izin muruba mu bit ana me idi kuri in iri shi, muriba mushi me tumi, muriba murum mushi me ibina irani ba. ²³ Anyimo uwui ugino me ida nimi iri imum ba, kadure kadure ingusa shi inka ya iko ko nyanini ahira aco madi nya shi anyimo aniza num. ²⁴ Daki ya mu iko iri imum anyimo anza num bai nyara ni idi kabi, barki iriba irum ishime imyinca. ²⁵ Timumum ti ginome ma booshiunu basa uganiya u eze sa adaka buka shi tizeunu bata ba, indi nya shi abanga aco kandavi ma kunna . ²⁶ Anyimo uwui uginome idi nyari imum anyimo aniza num, da ma gu nan shi idi wu biringara ahira aco bark shi ba. ²⁷ Aco me inice nume ma zinu su ushi, barki sa ya wuna usu um ya hem ma suro ahira aco. ²⁸ Ma suro anyimo aco, ma biki anyimo ahira izinu ceki unee in hana ahira aco. ²⁹ Ahana akatuma kameme wagu ane ani, ana ani ya pokotize azo ubasa uni uzin ba. Ana me ta rusa urusa timumum vat, uda nyara we uye ma iki we ba; ³⁰ Ana me ta urusa wa suro ahira Asere. ³¹ Yeso ma kabirka we, magu ana me ya kaba Asere?

³² Irani uganiya u eze, wa mu aye idi sa mara konda vi madi tarsi ume idi cekum isisis im; azo mi isis im ini ba, aco mazi nan mi. ³³ Ma buka shi timimum tigeme barki anyimo am ya kem utoto umu riba, anyimo unee ya zito ana me wuza mu riba mu rum, unee vat um uni.

Bikoro bu kirau inni sunare

¹ Tize tigino me sa Yeso ma buki ma yeze aje asesere magu, ugomo Asere, uganiya wa aye; Nonziko vana uwe me, barki vana me ma nonzikowe. ² Barki wa nyame timimumunu hem iriba ibinani ande sa wa nyame, ma nyaweu rai uhana umara unee. ³ Urai uhana umara unee uni, wa rusiwe ugomo Asere isiswe, una kadure nan desa ma tumam Yeso. ⁴ Ma nonzowe unee, uganiya sa ma myinca katuma sa nyam uwuzame. ⁵ Ana me aco, nonziko inice nuwe me nan nurusa sa izin nan huu unee uda sarki uwuna. ⁶ Ma bezi niza nuwe me ahira anu age sa wa nyam anyimo unee; anu awe wani wanyam we; wa tarsi tize tuwe me. ⁷ Ana wa rusa ibinani imum vat sa wa nya ya suru ahira awe ani. ⁸ Ibinani itize sa wa nyam, ma nya we, wa kaba wa rusaunu guna ma suro anyimo awe ani, wa kuru wa hem hamani wa tumam. ⁹ Ingi ma wuna we birigara, azo ma wuna unee ini biringara ba, barki ande sa wa nyami awe wano. ¹⁰ Ibinani imum besa izi im iwe ini, imum iwe im ini anozikom anyimo ini. ¹¹ Uhana aje indaka zom anyimo unee ba, mi in haza ahira aweme. Ugomo Asere ulau, rusan we anyimo aniza nuwe me sa nyam, barki wa cukuno a inde kasi haru. ¹² Uganiya sa inze nan we, ma

nonzowe anyimo aniza nuwe me sa wa nyam; Ma tarsi unwe, ko unu inde anyimo awe dama hune me ba, se de sa ma curnome, barki tize ta Asere ta myinca. ¹³ Ana me in ahira ashi me; Tize tigeme izinu boo me anyimo unee, bsrki wa kem iriba irum im imyinca muruba muwe me. ¹⁴ Ma nya we tize tuwe me; Unee wa g we barki we azo anu nee waniba, aneni mi azo unu nee mani ba. ¹⁵ Inda wuzam biringara uziki we anyimo unee ba, biringara bum uhari we nan imum ibur. ¹⁶ Azo we anu unee wani ba, ane ani me azo unu nee mani ba. ¹⁷ Kpicuwe anyimo akadure; Tize tuwe me tine tini kadure. ¹⁸ Kasi sa wa tumum anyimo unee, ane ani ma tumu we anyimo unee. ¹⁹ Barki we wani izinu kpico unice num, barki we wa kpici ace awe me in kadure. ²⁰ Azo barki agino ana cas inzi biringara ba, barki anagino sa wa nya kadure ahira am ahira boo utize tuwe me. ²¹ Barki we vat wa cukuno a inde; Kasi huu aco, ura anyimo am, me anyimo awe, barki we wa cukuno anyimo aru; Barki unee u hem hamani wa tumam. ²² Ni nonzo sa wa nyam, ma nya we; Barki wa cukuno a inde kasi haruna inde wani. ²³ Mi anyimo awe, huu anyimo am, barki wa cukuno a inde kan, barki unee urusi wa tumam, wa wuna usu uwe wa kuru wa hem in mi. ²⁴ Aco, ande sa wa nyam, in nyara wa cukuno ahira sa irani, nigome nan mi; Barki wa iri ninonzo num, sa wa nyam wa wu usu um ada amu tuba unee ba. ²⁵ Aco unu bursa, unee urusa we ba; Mi in rusa we, ana geme wa rusa wa tumam. ²⁶ Ma bezi we niza nuwe me, idi bizizi nini, barki usu uge besa

wa bezum ucukuno anyimo awe me, mi anyimo awe.

Bikoro bu kirau inni wotatari

¹ Sa Yeso ma mara ubo utize tigino me, masuri nan nanu tarsa umeme u hana a urewatu ukdoron ahira sa urei ubene ura'ani, makuri maribe nan anu tarsa umeme. ² Yahuda de sa Yeso mahazi zi nan anu tarsa umeme. ³ Yahudi, maziki anani kara nini kono u suro anu adang akatuma, nan nanu bezi urusa, nan nanu gunguzuno. We ē ahira me, wa inta mafitila, nan matoci nan turun ga tini kono. ⁴ Sa Yeso sama rusa vat mumbe sa ikem zi me ma hanna je, magun we, “Aveni inyara me.” ⁵ Wa kabirka me wagu, “Yeso unu nazaret” Yeso magun we, “mimani” yahudawa mauri, desa ma witime, maturi nan ana ni kara nini kono. ⁶ Sama gunan we, “mmani” wakuri inna dumo, warizi adizi. ⁷ Makuri ma ikkiwe, “aveni inyar?” wagu, “Yeso unanu nazere.” ⁸ Yesommakabirka, “mabuka shi agi mimani inki mimani i nyara, cekini anigino wadu sa.” ⁹ Igino barki tize sa ma buka timyinca, “a nyimo ande sa wa nyam, da uni inde ma hunne ma ba.” ¹⁰ Simon desa agusan me bitrus, barki sama inta uvira, mahupi makoriko unu udanga, makari me utui utari tinare, niza ni nume malikus. ¹¹ Yeso magu in bitrus, kurzo uvira uwe me upanu, inda sam nu rire sa acco ma nyam ba? ¹² Anani kara inini kono sa hafsam nan nanu ira uma yahudawa, wa miki Yeso watirze me. ¹³ U tuba wadusan me ahira hanana, barki me kumara ku kayafa kuni, ugebe sa me mani unu katuma ka dang aniwe ni ginome.

¹⁴ Kayafa mani ma gamirka mayahudawa tize, agi itekuwe unu inde ma wi barki anu. ¹⁵ Simon nan Bitrus matarsa Yeso, ane ani uye unu tarsa umeme ma wu unu tarsa ugino me unu dang me ma rusame, maribe uhana anyimo ani kubu nu nu u dang me nan Yose. ¹⁶ Ba bitrus maton no amatara mana tukum me unu inde anyimo anu tarsa sa unu u dang me ma sa rusa me ma suri, mawuzi tize nan nune me sa turi innu be ana tukumme anime maduku riben in Bitrus . ¹⁷ Akem kuca kunu be ana katuma me ku gun bitrus, “Huda ura nyimo anu tarsa unu geme ba?” magu “in zoom anyimo.” ¹⁸ Avari nan nanu tonzino ana katuma udenga Asere waturi ahira me, wa hure tine tura wazin nu kunna din-din, barki azin ti wui. Bitrus maturi ni gome nan we innu kunna utum. ¹⁹ Una katuma kadang ma iki Yeso abanga anu tarsa umeme nan nu dungara umeme. ²⁰ Yeso ma k abirka me, mabuka une tize kwas. Musa udangara mae ati denge ta Asere ahira sa vat mayahudawa magun na. Daki mabuka ire mum ni hum ziba. ²¹ Barki nyani u igizom ni? igizo ande sa wakun nan azesere imum be sama buka, we warusa imum be sama buka. ²² Sa Yeso mabuka anime, uye anyimo a nu ira sa turi ahira me ma kumi, Yeso yace, “uzinmnumkadure unu dang ukatuma anime.” ²³ Yeso ma kabirka me magu, “imma buka imumu iburu, abuki imbe urusa anu awe wani nan ana katuma kadang wawitowe atari tum” “nyani wawu za?” ²⁴ Ba hanana ma tumi adusan Yeso barki akatirame ahira akayafa una katuma kadang. ²⁵ Simon Bitrus maturi innu kunna

u tum. Anume wagun me, “aco hume cangin daki ura anyimo anu tarsa ume meba?” bama wuma tara magu, “mm’mm, inra anyimo ba.” ²⁶ Uye anyimo arereunu dang uka tumame, uhenu udebe sa Bitrus ma yorime utui magu, “aco daki ma irawe nigome nan me anyimo ubene ba?” ²⁷ Bitrus makuri mawu matara, sisi a hira me bigoro bi runo. ²⁸ U zika ahira kayafa mahan Yeso ahira anu zauka. (Gwanna). Ni sisizo ini usahira, we ace aweme daki waribe ani kubu nu gwamname ba, kati wa cari ace awe ni wadiri are ujibi uhangirka. ²⁹ Ba Bitrus masuri uhana ahira awe magu, “iya umum ini inzin nu bome ahira unu ginome?” ³⁰ Ba wa kabirka wagu, ingusi unu gino me da mawuza iri mum ba, nya ni ida wu na ti entize tume ahira awe. ³¹ Bilatus magun we, “Dussani immesisi ishi ni, ka gbarani usuro u wesi utize tishi” Ba mayahudawa wa gun me, daki tabari tuhu tize ahira uye ba. ³² Abuki anime barki amyinca tize me sa Yeso wuzi, ige saya bezi usasana iwono sa madi wuzi. ³³ Ba Bitrus makuri maribe ani kubu nu cawamna, matiti Yeso magun me, “hu ugomo umayahudawa mani?” ³⁴ Yeso makabirka, “igino me ubuka uwe uni, nani aye wani wabukam anime ahira a we?” ³⁵ Bilatus makabirka, “mi daki uyahudawa wa mani ba, nani ani?” ³⁶ Yeso makabirka, tigomo tum daki tu nee ugeme tini ba. Dagusi tigomo tum tu nee ugeme uni arere am wada wuza nikono barki kati azizin ahira ama yahudawa iye tigomo tum da ki a ban na ani tirani ba. ³⁷ Ba bilatus magun me, “ana a senke hu ugomo mani?” Yeso makabirka, gussi

be sawa buka mi ugomo mani. Barki a bi nyobigino bini ayom, nan barki a' anime ma ē anyimo unee, in nya urusa akadure. Koya unu hem in kadure make makunna ni myiran num.” ³⁸ Bilatus magun me, “nyani kadure?” sa ma buka anime, makuri masuri ahira ama yahudawa magun we, “mi daki ma kem un uge me inna buri ba. ³⁹ Shi dei inmhira izin ure u tanda u ni, inki u idi ukafa wa wuna, in kini shi unu u inde. Aname inyara in ceki shi ugomo uma yahudawa?” ⁴⁰ Wa kuri wa ziki ukaruwa innu gusa “mm-mm, daki unu gino ba, senke aceki barabas” barabas me mā ukari mani.

Bikoro bu inno are uzatuinde

¹ Bilatus ma cobi Yeso. ² Ana nikara nini kono wa ririko Yeso ni'ere nikana anice, wa soki me tirunga titi gomo. ³ Wa ē ahira ame wa gu “Asere akinki we ivai, ugomo a Yahudawa, wa kumi me. ⁴ Bilatus makuri ma suri amatara ma gun we “Ira ni, indi ē shi unu nume batu irusi daki makem me ina yari ba. ⁵ Yeso ma suri, in ni'ere nikana nan tirunga titi gomo. Bilatus ma gu “Unu me ba”. ⁶ Ana dandang akatuma ka Asere nan anu ira sa wa ira Yeso, wa tunguno tihunu unu gusa “Gankirka nime, gankirka nime” Bilatus ma gun we “Zikini me i gankirka, daki makem me ina buri ba”. ⁷ A Yahudawa wa gun me “Tizin tini kubu mabari iwano barki sa ma zika nice nume vana Asere”. ⁸ Sa Bilatus ma kunna tize tigeno biyau bimeke kang. ⁹ Ma kuri maribe ani kuba nu gomna ma gun Yeso, “Abani wa suron?” daki Yeso ma kabirka me ba. ¹⁰ Bilatus ma gun me “Uda buka me tize ba? uta we inzin nikara

sa indi cekiwe nan ingankirka we ba? ¹¹ Yeso makabirkia me, “Uzo we in uru bari anice num ba, ingi daki a nyawe ahira Asere ba, barki anime de sa ma ayen mi ahira aweme memani unu cara abanga adang”. ¹² Sa Bilatus makumna anime ma nyari uguna aceki me, ma Yahudawa wa yeze anyiran wa gu “Ingi wa ceki unu ugeme uzo we uroni ukarsa ba, vat de sa ma kurzo nice nume ugomo, ma cara Kaisar”. ¹³ Sa Bilatus ma kunna tize tuwe me ma susso Yeso amatara ma cukuno ukpunku umeme aba sa atisa “Ukpunka unu kubu” inti Yahudawa “Gabbata”. ¹⁴ Aroni ginome azin inabanga u idin keterewa, in na zumo utasi ani, inna tii uwui, Bilatus ma gun ma Yahudawa me “Kabani ugomo ushi me”. ¹⁵ Wa tunguno tihunu, ca adusan me, ca adusan me, aka gankirka me, Bilatus ma gun we “Ingankirka ugomo ushi me?” anu adangdang akatuma wa gu “Ti zon duru unu gomo ba bancen kaisar”. ¹⁶ Bilatus ma nyawe Yeso waka gankirka me. ¹⁷ Wa dusan Yeso, ma suri unu cira ukunte ugankirka uhana ahirame sa agusan u Golgota inti Yahudawa (Golgota). ¹⁸ Wa gankirka Yeso ahira me, nan are anu ware, uye atari tinanre uye atari tinangure, Yeso atii awe. ¹⁹ Bilatus ma nyertike ure u'ira asesere ukunti ugankirka me, “Yeso unanu Nazarat ugomo ayanhu dawa”. ²⁰ A yahudawa gbardang wa aki wahiri i uhori me barki ahirame sa a gankirka men ara upuru uni pin. Ihori me awuza inti Yahudawa, ti Romawa nan ti helenanci. ²¹ Ana dangdang akatuma ka Asere kama Yhudawa wa gun Bilatus, kati unyertike agi ugomo wa Yahudawa ba, guna unu

Uyuhana Bikoro bu inno are uzatuinde:22lviiiUyuhana Bikoro bu inno are uzatuinde:32

ugeme ma guna “mi mani ugomo wa Yahudawa”.
22 Bilatus makabirka “Imum me sa ma nyertike mamu nyertike”. 23 Sa ana nikara nini kono wa genkirka Yeso, wa jani udibi umeme kani kanazi, kondi vi in ume upori, nan u-alkebba. U-alkebba me sarki adusa abara naza me utuno ana dizzi. 24 Wa gun nacece, “Kati tijanika u-alkebba me ba, ca azauka a iri de sa madi ree unu, a wuzi anime bati amyinca tize ta Asere sa ta guna “Wa hara acece awe udibi um, wa kuri wa rekki uzanka a alkebba am. 25 Ana nini kara kono wa wuzi timum tigeno me. A ino a Yeso, nan uhenume, nan Maryamu unee u Kilofas, nan Maryamu Magadaliya Anee ageme wa turi mamu nan ugakirka u Yeso. 26 Sa Yeso ma ira a ino umeme nan unu tarsa umeme sa ma hem inme wa turi mamu nan nacece, ma gu “Unee uge, ira vana uwe me”. 27 Ma gun unu tarsa umeme “Ira a ino uweme” ugeno uganiya me unu tarsa umeme ma ziki me uhana ukura ame. 28 Abini me Yeso, barki sa ma russa kondi nyani ya mara, batti amyincikina tize ta Asere, ma gu “In kunna niwee nimei. 29 Ani kira nuwe me aduku myinca niruu in mei ma innabi ma gbarrara, wa jonbi usoso anyumo amei ma innabi magbarrara me wa tirzizi ubuinan wa witti wawu me anyo. 30 Sa Yeso ma simbiko mei magbarrara me, ma gu “A mara” ma tungurko nice adizi ma ceki bibe bumeme. 31 Abini me a Yahudawa, barki uwui ubi bara-bara bini, kati aceki mukizi muwe me ugankirka uwui wa sabar u'ē ba (barki asabar ueui uni uhuma), wa tirri Bilatus tari agi mapussi tibuna tuwe me ma tuzo we. 32 Ana nikara nini kowo wa ē wa pussi

Uyuhana Bikoro bu inno are uzatuinde:³³lix Uyuhana Bikoro bu inno are:¹

tubuna yuba me nan tunu-tarsa me sa agankirka we nan Yeso. ³³ Sa wa aye ahira a Yeso wa kem manu wono, abini me dakki wa pussa tibuna tumeme ba. ³⁴ Vattin animeunu inde anyumo ana nikara nini k) no ma tummi nipara numeme inni gbinnan, maye nan mei masuri dibe-dibe. ³⁵ De sa ma ira anime, ma cukuno unu imo amaru, u impo amaru ukadundura, ma russi imum me sa ma buka kadundura kani bati shima ihem. ³⁶ Ya wuna anime batti anyenca tize ta Asere, “Ada purrane ni uboo ni inde anyumo a'uboo ameme ba. ³⁷ A tiri tize ta Asere ta guna “Wadi hiri me de sa waa tummi me”. ³⁸ Sa awuza timum tigeme, Isuba una nu Arimatiya, de sa ma raa anyumo anu tarsa u Yeso mani (Nihunzi barki biyau bima Yahudawa) ma iki Bilatus batti ma ziki ikizi i Yeso. Bilatus ma nya me, Isubu ma ē ma ziki ikizi me. ³⁹ Nikodimo ma ē cangi, de sa maa tubi u aye ahira a Yeso in niye, ma ēn unu mai uman ununya umur nan al-ul ugittak wa ino'ukirau. ⁴⁰ Wa ziki ikizi i Yeso wawu umalti ulubulubu nan umaiunya uman me ugino me, bati wa vatti rep nan utanda wa Yahudawa. ⁴¹ A hira me sa agankirka men uruu ubene wa rani, icau isoo ya rani anyumo uruu me igebe sa daki amu wuna iren ba. ⁴² Sa ya cukuno uwui ubi bara-bara ba Yahudawa uni, icau me ya raa manu, wa dusa wawu Yeso anyumo me.

Bikoro bu inno are

¹ Nisisizo unu wui utuba anyimo tiye usunare. Da hira amu sanaba, Maryamu madalin wa ē ahira icaw me wa iri nipo me atuburko nini.

² Ma dusa unu sum uhana ahira Simon desa agusin me Bitrus nan uye unu utarsa u Yeso de sa Yeso ma hem in me, ma gun we, “Azika Asere aro me anyimo iaw me, tidi tan duru ahira me sa aka nata meni”. ³ Bitrus nan unu utarsa u Yeso we suri, wa hā ahira icaw me. ⁴ Wadusa unu sum vat uwe, unu utarsa u Yeso ma sumi gangan ma ciki Bitrus me ma tubi ubiki ahira icaw me. ⁵ Sa ma gunkuno anyimome, ma iri mapuri me mani, da ma iribeba. ⁶ Sa Bitrus ma aye adumo ameme ma ribe anyimo icaw me, ma iri mapuri mani ma rari ahirame. ⁷ Nan tirunga sa ta ra ani cē numeme. Da tazi nan mapuri me ahira ba ta rabi ani kira. ⁸ Unu utarsa u Yeso, de sa matubi uhana icau me me cangi ma ribe, ma iri ma hem. ⁹ Barki uganiya ugino da wa mu tinka tizze me ba, agi uhira urani ingi a wono. ¹⁰ Abini me anu utarsa u Yeso wa kuri akura. ¹¹ Maryamu ma turi a matara u watu icaw me ina sō, sa ma sō magunkuno anyimo icaw me. ¹² Ma iri ibe ika dura ka Asere ana wa rē ni ti runga tirum wa ciki, uye u watu unice uye uwatu tibuna ahira me sa anati Yeso meni. ¹³ Wa gun Maryamu, “Unu, nyanini uzinasoni?” ma gun we, “Barki wa zikam Asere, in da risam ahira me sa wa hanan me”. ¹⁴ Sa ma guna anime, ma gamirka ma iri Yeso maturi abini me, me dama rusi agi Yeso mani ba. ¹⁵ Yeso ma gun me, “Unē, nyanini uzin nasoni? aveni u nyara?” ma gusi agi unu uhira a hira mani, ma gun me, “Unakura, ingi haman wa zika me, bukam ahira sa wa hanan inme, indi ka zika me. ¹⁶ Yeso ma gun me, “Maryamu” magamirka,

ma gun me inti ibiriniyawwa, “Rabboni” (agi unu udungara). ¹⁷ Yeso ma gun me, “Kati udurumba, barki da mamu nyeni a hira acu am ba, dusa ahira anu henu um u gun we agi in haza ahira acu am nan ka acu uweme, Asere am nan aweme”. ¹⁸ Maryamu madalin ma ē ma gun in na nu utarsa u Yeso, “ma ira Asere, “Manno ma gunan in mi. ¹⁹ Unu ganiya uwunjuro, uwui utuba anyimo tiye usunare, anatukum ahirasa anu tarsa u Yeso wa rani, a inpi barki biyau ba ayahudawa, Yeso ma ē ma tunno ati awe magun in we, “Iriba ishi iwu irum”. ²⁰ Sa ma guna anime, ma bezi we tari tumeme. anu utarsa umeme wa wuzi uriba irum sa wa iri me. ²¹ Yeso ma kuri magun we, “Iriba ishi iwu irum, kasi sa acu ma tumam, mima matuma shi”. ²² Sa Yeso ma guna ani me, ma hure wa magu, “Kabani bibe biriri”. ²³ Desa ma wuza shi imummu iburi, cekini me adi cekishi, ingi ya inko adi inki shini cangi. ²⁴ Toma, uye anyimo anu kirau in wa re de sa agusin me vana ibari, mazinan we ba uganiya sa Yeso ma ē. ²⁵ Unu utarsa u Yeso uginome ma magun me, “Ta ira Yeso”. Ma gun we,”Sede ma ira ni hara sa ni ra atari tu meme sa a kutiku men, indi ku hemi. ²⁶ Sa tiye uwititari ta aki anu utarsa u Yeso wa raa anyimo akura, Toma ma zinan we, tina tikum ti inpino, wadusa wa iri Yeso anyimo aweme, magu, “Iriba ishi irummi”. ²⁷ Abini me magun in Toma, “Biki abame in nibo nuweme u iri tari tum, biki u wu nibo nuwem anyimo tihara. Kati ucukunounu zatu me uhemzi”. ²⁸ Toma makabirkha magun me, “Asere Asere am”. ²⁹ Yeso ma gun me, barkisa

Uyuhana Bikoro bu inno are:30lxiiUyuhana Bikoro bu inno are inni inde:9

wairam, wadiku hem in mi. ³⁰ Yeso ma wuzi timumum sas-sas aje anu utarsa umeme, igebe sa da ayetiki ini abame ba. ³¹ Sede a Yetirke anime, barki i inki a muriba Yeso mani, vana Asere, ahira u inko a muriba mushi idi kem uvengize anyimo niza numeme.

Bikoro bu inno are inni inde

¹ Sa imumu igino me ya aka, Yeso makuri ma bezi nice numeme ahira anu utarsa umeme ukure a uraba tibariya. Tibariya, A' ani ma bezi nice numeme. ² Simon sa gusi me Bitrus ma rani na toma desa agusi me bi bari. Nataliya uwatu uakana ugalili, vana uzabadi, nan unu tarasa u Yeso warē. ³ Simon sa agusi me Bitrus ma gun we, "in haza umisi icere" "wagun me, "haru cangi, tidi tarsi we." wa hā waka ribe uzirigi, da wa miki imumbe vat niyē me. ⁴ Anime ahira sana, Yeso matunno ani kira anu utarsa umeme da wa rusi agi Yeso mani maziba. ⁵ Sa Yeso magu nan in we, "iyani i zoshi in ire imumare baa" wagun me, "muh." ⁶ Ma gun we, "vingini ikali ishime uwatu utari tinare idi mesi ire." wa dusa wa reki ikali u watu me da wa guna uhungu koba barki ubgarden icere me. ⁷ Unu utarsa u Yeso sa Yeso ma hem in me, magun in Bitrus, "Asere mani" sa simon sa gusa mu saki tirunga(barki mazi myenpere), maka rizo anyimo uraba udangang. ⁸ Uye um utarsa u Yeso maribi izirigi me (barki da wa zi pit ba, kasi umiki kanu akure are u hana aseseri). Wa hunuko ikati me gbem in ceri. ⁹ Sa wa suri matara, wa iri in ene nura ini cere asereri me,

nan uborodi. ¹⁰ Yeso ma gun nwe, “ayeni in ire icere sa ya mesi.” ¹¹ Simon sa agusi me bitrus ma hā maka hunguko ikali me a matara, gbem ini cere inu a ino kirau ina kuri ucibi in ana taru (153). Vat unu gbardan icere me de ikali me ya janikaba. ¹² Yeso magun nwe, “aye reni imumare” anyimo anu tarsa umeme ba desa mawu iriba ihu sa madi iki me iri mum, “hō aweni?” wa rusi Aere mani. ¹³ Yeso ma ē, ma ziki uborodi me, ma nyiziwe nan icere me. ¹⁴ U taru wa zigino me Yeso ma bezzi nice nu meme ahira anu utarsa umeme sa ma hiri anyimo ani wono. ¹⁵ Sa wa mara are imu are, Yeso magun in simon desa agusame bitrus, “simon vavna uyohana wa hem in mi anime?” Bitrus magun me, “Asere, u rusa ma hem in hu, “Yeso magun me,” hiram itam in”. ¹⁶ Ma kuri magun na ukure, “simon vana u yohana wa hem in mi?” bitrus magun me, “Asere urusa ma hem in hu” Yeso magun me, “hiram itam im”. ¹⁷ Ma kuri ma iki me uturu, “simon vana u yohanna wa hem in mi?” bitrus ma kunna iriba barki Yeso ma iko me kataru “agi wa hem in me?” magun me, “Asere” urusa imum vati, irusa ma hem in hu, “Haram itam in.” ¹⁸ Kadure, kadure in boo shi, datti ya zi cincin, ya rusi u inbizo aceshi i hazi ahira sa i nyara sa ya una, iki witi tari tishi, aye wa sosi shi tirunga wa kuri wa hazin in shi ati hira me sa i nyara uhaza mani.” ¹⁹ Yeso mabuki anime barki ma bezi Bitrus usandi iwono sa madi wuzi ma nonzo Asere, sa ma buka anime, magun Bitrus tarsam. ²⁰ Bitrus magamirka ma iri un utarsa sa Yeos ma hem in mē ma tarsa we. Desa ma

hibina abigiri bi' Yeso uganiya ugino me sa magu, "Asere aveni madi gahu?" ²¹ Sa bitrus ma ira anime magun Yeso, "Asere, nyaniniunu ugino madi wu?" ²² Yeso magun me, "Ingi in nyara ma cukuno ma bem in zē nyanini mei maweni? Tarsam." ²³ Tize ti geme taha ahira ani henu agi, unu utarsa u Yeso ugino me mada wonoba. Yeso dama gun Bitrus, unu utarsa u Yeso ugino mada wononba. A' anime, "ingi magun nan me macukuno in ē nyanini mei maweni?" ²⁴ Unu uge mani unu utarsa um sa ira imum igeme. Desa ma yetiki, ta hem mi kadure kameme. ²⁵ Timumum ti rani gbardan sa Yeso ma wuzi, dagi ayetiki vat imumme ka i' inde in boo shi, nan ni unē uda zika me vat imumbe sa a yetiki.

Janji Bible

The New Testament in the Janji language of Nigeria

copyright © 2020 Door 43 International Mission Community

Language: Ajanji (Janji)

Translation by: Door 43 International Mission Community

Contributor: Chrispher Ishaya, Daduhus Timothy Danjuma, Danjuma Alfred H, Ishaku B. Kubgak, Timothy Danjuma

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-07-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 31 Jul 2020

9bb5319d-6cb2-5065-83ac-1fa261d01d3f